

ÅRSBERETNING 2014

Fonden projekt UDENFOR

PROJEKT
udenfor

ÅRSBERETNING 2014
Fonden projekt UDENFOR

Tekst: projekt UDENFORs ansatte
Redaktion: Ansvarshavende redaktører, direktør Ninna Hoegh,
kommunikationsmedarbejder, Anne Sofie Ellesøe og souschef og faglig leder, Bibi Agger

Fotos: Louise Leth, Preben Etwill, Peter Hove, Agnes Tollbøll, Kofoeds Skole,
Socialpolitisk Forening og projekt UDENFOR

Layout og tryk: www.hr-offset.dk

Oplag: 100
ISBN 978-87-992137-1-9

Henvendelse vedrørende årsberetningen
projekt UDENFOR
Ravnsborggade 2-4, 3. sal
2200 Kbh. N
Telefon 33 42 76 00
info@udenfor.dk
www.udenfor.dk

ÅRSBERETNING
Fonden projekt UDENFOR

2014

Det var med jeres hjælp, at det også lod sig gøre i 2014 - TAK

Vi er jer dybt taknemmelige for den støtte og opmuntring, som er altafgørende for projekt UDENFORs daglige formidlingsarbejde og praktiske virke på gaden.

Det gælder sponsorer, frivillige, private ildsjæle, fagfolk og politikere, der alle bidrager forskelligt, men afgørende.

Tak også til de hjemløse, som dagligt udfordrer og dermed udvikler projekt UDENFORs daglige arbejde i positiv retning.

Vi ser meget frem til, med alles hjælp, også at kunne gøre en forskel for de mest sårbare hjemløse i 2015.

Direktør, Ninna Hoegh

FAKTA

projekt UDENFOR har siden 2008 modtaget en del af vores midler via en bevilling på Finansloven. I 2014 udgør denne bevilling 5,8 millioner kroner. Vores øvrige finansieringsgrundlag kommer fra private fonde samt en egenindtægt, som udgøres af donationer, foredrag og undervisning.

FAKTA

projekt UDENFOR modtager jævnligt materielle goder til gadens folk fra både privatpersoner og virksomheder eller foreninger. I 2014 har vi både modtaget soveposer, tøj og sko, men også lommelygter og gavekort til spisesteder, kaffebarer og tøjbutikker

Forord

Efter hvad der synes at have været politisk tomgang på hjemløseområdet efter evalueringen af hjemløsestrategien og udskiftning på Socialministerposten, kom der i løbet af 2014 endelig politisk fokus på unge hjemløse.

I projekt UDENFOR har vi længe arbejdet på at kunne være på gaden for de unge hjemløse også. Det blev til virkelighed med en større bevilling fra Oak Foundation Danmark, således at vi fra slut 2014 og de næste 2,5 år frem har fået mulighed for at ansætte to medarbejdere på gaden til gavn for de unge hjemløse.

Desuden har vi i 2014, via et samarbejde med Københavns Domkirkes "Sorte Grydeudvalg", fået lejlighed til at starte projekt Locker room med fokus på opbevaringsmuligheder til de mest udsatte hjemløse gadesovere, der samtidig har brug for en socialfaglig indsats. Det betyder, at vores daglige opsøgende gadeplansarbejde bliver styrket med muligheden for at henvise de hjemløse til et sted, hvor de sikkert kan opbevare deres ejendele.

Begge projekter er på mange måder kendetegnende for projekt UDENFORs måde at arbejde med social innovation på. Med baggrund i den realitet og de behov vi i det daglige ser på gadeplan, opbygger vi nye projekter, der gradvis udvikles, bliver afprøvet og som på sigt kan forankres og spredes nationalt eller internationalt.

På nationalt niveau udkom i 2014 Rigsrevisionens rapport vedrørende hjemløseområdet. En rapport, som desværre påviste en laden-stå-til på flere områder både hos både Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold, Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter og i landets kommuner. En del af kritikken var dog ikke ny for projekt UDENFOR. Allerede ved udgangen af 2013 påpegede projekt UDENFOR flere af kritikpunkterne i vores egen udgivelse "*En pamflet om hjemløshed – refleksioner over og kritik af den gennemførte hjemløsestrategi og efterfølgende evaluering*", som i øvrigt blev rundsendt til alle landets kommuner.

Internationalt fungerer projekt UDENFOR som inspirator og bindeled mellem Danmark og internationale private- og offentlige organisationer på hjemløseområdet. Jævnligt henter projekt UDENFOR viden og inspiration fra andre lande, ligesom vi tæt følger tendenser på hjemløseområdet i andre lande. I løbet af 2014 forankrede konceptet "*collective impact*" sig for eksempel stadig mere i civilsamfundene rundt omkring i verden. Et koncept, hvor lokale aktører indkredser problemstillinger, muligheder og rammer for et længerevarende strategisk samarbejde til gavn for et større område, som for eksempel hjemløseområdet. *Collective impact* er således en ny tilgang til at knække sammensatte sociale problemer, hvor centrale spillere på tværs af sektorer og på tværs af fagligheder og ideologier går sammen om at tage ansvar og finde varige løsninger. Konceptet kommer fra USA, hvor projekt UDENFOR i 2014 var inviteret til at lære mere om konceptet via kampagnen "*100.000 Homes*" i organisationen Community Solutions.

I Danmark mangler vi at se reelle gennemgribende effekter af "*collective impact*" på hjemløseområdet, da konceptet er i sin spæde start og endnu kun er båret frem af de store fonde, som er i gang med at indhente viden fra fagområderne, herunder projekt UDENFOR.

Preben Brandt, Ninna Hoegh og Bibi Agger

Indhold

Tak til	side	2
Forord	side	3
projekt UDENFOR – kort fortalt	side	5
Det ene ben – gadeplansarbejdet i 2014	side	11
Det andet ben – vidensindsamling, formidling og debatskabende aktiviteter i 2014	side	31
Internationalt arbejde	side	38
Bekymringer og visioner for 2015	side	42
Præsentation af bestyrelse og ansatte	side	47

projekt UDENFOR - kort fortalt

"Posefolket får hjælp," lyder overskriften på en artikel i Berlingske Tidende d. 29. December 1995. Artiklen omhandler en PUF-pulje-bevilling på 240.000 fra Socialministeriet til et nyt projekt, Projekt Posefolket, for hjemløse, psykotiske mennesker, der lever på gaden. Projekt Posefolket tager sin begyndelse i 1996 og danner grundlag for den grundideologi og det projekt UDENFOR, som vi kender i dag.

Fonden projekt UDENFOR sætter ind der, hvor det offentlige sociale sikkerhedsnet ikke er finmasket nok. Det er og har altid - lige siden organisationens stiftelse med Projekt Posefolket i 1996 ved dr. med. Preben Brandt - været grundideologien bag projekt UDENFORs arbejde med de mest udsatte borgere.

Ved at opsøge, række ud efter og gøre opmærksom på gruppen af hjemløse borgere, der lever et isoleret liv på gaden, arbejder

projekt UDENFOR hele tiden aktivt på at forbedre forholdene for den enkelte udsatte, vi møder på gaden samt på at skabe forståelse for samfundets udstødende faktorer for at mindske dem. Organisationens daglige virke balancerer derfor på "to ben" - *gadeplansarbejde* samt *vidensindsamling, formidling og debat-skabende aktiviteter*. Alle de projekter og aktiviteter, som projekt UDENFOR søsætter, rummer således både en konkret og praktisk gadeplansindsats samt en videns- og formidlingsdimension.

I de næste afsnit følger en kort introduktion til projekt UDENFORs to ben. Endvidere kan du læse mere om de forskellige projekter og aktiviteter, som projekt UDENFOR har arbejdet med i løbet af 2014 på både gade- samt videns- og formidlingsplan.

Gadeplansindsatsen – det ene ben

Hver dag, aften eller nat går projekt UDENFORs gadeplansmedarbejdere på gaden. Her observerer de gaderummet, opsøger de mest udsatte hjemløse og tilbyder kontakt, relation og eventuelt brobygning til relevante tilbud. Tid, tålmodighed og timing er omdrejningspunkterne i indsatsen på gaden, hvor gadeplansmedarbejderne på forskellige tidspunkter af døgnet imødekommer brugernes behov for støtte og omsorg.

Seks dage om ugen kører projekt UDENFORs frivillige desuden ud med Den Mobile Café. Med sig har de altid et varmt måltid mad, kaffe, tøj, sko og soveposer til de hjemløse i Københavns gader. Mødet mellem den hjemløse og Den Mobile Café er ofte første skridt til en dybere relation mellem projekt UDENFOR og den enkelte sårbare og udsatte hjemløse.

Målgruppen i projekt UDENFORs gadeplansarbejde er typisk hjemløse med psykiske lidelser og/eller misbrugsproblemer, der ikke modtager den støtte, de åbenlyst har behov for og ret til. Men det er også andre typer af udsatte med komplekse og sammensatte problemer, der lever i hjemløshed som følge af udstødende

faktorer i samfundet. I takt med tidens konjunkturer og strukturer ændrer målgruppen sig hele tiden – et faktum projekt UDENFOR derfor holder sig for øje og arbejder aktivt med at gøre opmærksom på.

projekt UDENFORs opgave er ikke, og må aldrig blive, at udføre varigt og etableret socialt arbejde. Derimod arbejder projekt UDENFOR aktivt og bevidst med at gå foran og eksperimentere med nye initiativer, som forhåbentlig på sigt kan overtages af andre aktører.

I løbet af 2014 har vi arbejdet med hele tre eksperimenterende ad-hoc projekter, som har fokuseret på henholdsvis IT og udsathed, unge hjemløse og et projekt, hvor opsøgende gadeplansarbejde kombineres med opbevaringsplads til de mest udsatte, også kaldet projekt Locker room.

I 2014 har vi arbejdet videre med pionertilaget "Ud af vante omgivelser". Med henholdsvis en vandretur i Svanninge Bjerge (t.v.) og en tur i skoven for at fælde juletræer (t.h.), har vi givet de hjemløse en oplevelse væk fra gadelivet sammen med en gadeplansmedarbejder. Et afbræk, der for den enkelte kan være en øjenåbner for nye muligheder.

Vidensindsamling, formidling og debatskabende aktiviteter – det andet ben

projekt UDENFORs andet ben arbejder kontinuerligt med at indsamle, dokumentere og formidle viden om hjemløshed og udstødelse. Målgruppen her er både den brede offentlighed, det politiske system, uddannelsesinstitutioner og fagfolk på området.

En af projekt UDENFORs væsentlige formidlingsopgaver er at være kritisk vagthund og formidler af de seneste tendenser på gaden og samfundets udstødende faktorer. Endvidere fungerer projekt UDENFOR som et af Danmarks vigtige internationale bindeled på hjemløseområdet.

Vi formidler derfor den viden, de tendenser, bekymringer og fremadrettede tanker, som vi gør os i forbindelse med vores gadeplansarbejde, på indtil flere platforme. Det være sig blandt andet i form af oplæg og undervisning i både Danmark og udlandet, arrangementer og konferencer, artikler og kronikker i aviser, på vores hjemmeside, på Facebook og i internationale magasiner.

I projekt UDENFOR tager vi jævnligt alternative og eksperimenterende metoder i brug, når vi sætter hjemløshed på den socialpolitiske dagsorden. I løbet af 2014 har vi for eksempel eksperimenteret med at bringe brugerinddragelse, kunst og sanselighed ind i formidlingen af udsathed og hjemløshed. I april udstyrede projekt UDENFOR fire hjemløse med et digitalkamera. Ud af det kom 40 fotografier, som illustrerer én dag i et liv på gaden. Fotografierne giver de hjemløse et rum, hvor de kan udtrykke sig på egne præmisser og tilbyder desuden et dybere indblik i hjemløses vilkår. En række af fotografierne blev udstillet på Bremen Teater i København i et samarbejde mellem projekt UDENFOR og OS Imellem. Senere blev samme fotografier udstillet på Københavns Socialforvaltning i forbindelse med Kulturnatten og på en af metrobyggepladsernes store grønne vægge. Projekt UDENFOR forfattede desuden en kronik om emnet til Politiken, ligesom projekt UDENFOR og tre hjemløse stillede op til interview på TV2 Lorry

Flyer fra udstillingen "Gaden Som Hjem", som blev realiseret i et samarbejde mellem projekt UDENFOR og OS Imellem på Bremen Teater

GADEN SOM HJEM OM BYRUMMET FOR HJEMLØSE 30. APRIL 2014

OS IMELLEM OG PROJEKT UDENFOR
INVITERER TIL FERNISERING AF "UDENFOR"

EN UDSSTILLING
UDLÅST AF EN GRUPPE
HJEMLØSE, SOM GIVER
ET HELT NYTTigt INDBLIK
I LIVET OG OVERDAGEN
PÅ GADEN

OPLEV OG DEBAT
OM BYRUMMET'S
UDVALG OG
UDFORDRINGER AF
ARBEJDETSVERDEN
SPEJL I OS
PROJEKT UDENFOR

ARRANGEMENTET ER
GRATIS OG ALLE HAR
BILLET. KOM HJEM
AFTENEN ELLER KIG
FØRUD

DEN MOBILE
CAFÉ SERVERER
AFTENENS
MADOPLEVELSE

BREMEN TEATER
NYHVEDGADE 28-45 1062 KØBENHAVN V
30. APRIL KL. 17-21
FACEBOOK.COM/OSIMELLEM

PROJEKT UDENFOR OS IMELLEM

TV2 LORRY

Bestil en rundtur
Overvær bla...

Forside Nyheder Net TV Live TV Vejr Programmer Om TV2/Lorry

DANILO TORIS

TV2 Lorry dækkede udstillingen "Gaden Som Hjem", hvor projekt UDENFOR og tre hjemløse blev interviewet

Hjemløsefotografierne på Københavns Socialforvaltning i forbindelse med kulturnatten

Hjemløsefotografierne på udstillingen "Gaden Som Hjem" på Bremen Teater

Hjemløsebilderne blev også udstillet på de grønne metroegn ved Nørrebro Station

DEBAT
 Leder Kronik Debatterer Dagens tegning Debatregler Debat i avisen

KRONIKEN
 Døstlig for Avisen siden 1955

20. APRIL 2014 KL. 09:07

Livet set gennem de hjemløses kameralinse

At fotografere sin hverdag hjælper den socialt udsatte til at vise verden fra hans eller hendes perspektiv. Samtidig giver billederne de omgivende samfund nye måder at forstå de hjemløse.

DEL GEM TIL LISTE Læs på

BIBI AGGER OG SVEN JOHANNESSEN

I disse måneder er vi i hjemløseorganisationen projekt UDENFOR involveret i et samarbejde med Bremen Teater i København om at fælles

FAKTA
 Om debattørerne: Bibi Agger er faglig leder og souschef i projekt UDENFOR. Sven Johannesen er kommunikationsmedarbejder i projekt UDENFOR.
 Udstillingen "Udenfor" finder sted tirsdag 30. april kl. 17-21 på Bremen Teater. Den er en del af arrangementet "Gaden som Hjem - om byrummet for hjemløse". Arrangementet er gratis og åbent for alle.

Souschef og faglig leder, Bibi Agger, og vikarierende kommunikationsmedarbejder, Sven Johannesen, debatterede kunsten og sanseligheden i formidlingen af hjemløshed i en kronik i Politiken

DET ENE BEN
gadeplansarbejde

2014

Det ene ben – gadeplansarbejdet i 2014

I takt med tidens strukturelle og konjunkturmæssige udvikling har projekt UDENFORs målgruppe ændret sig. Fra tidligere primært at være danske/skandinaviske "posefolk" og "gdefolk", der var henholdsvis socialt isolerede mennesker med psykiske sygdomme og mennesker med svære sociale problemer, og ofte også med et misbrug, er der nu tale om en langt mere differentieret gruppe. I dag møder projekt UDENFOR mennesker på gaden fra Danmark og mange andre lande. Anno 2014 tæller projekt UDENFORs målgruppe således:

- Hjemløse med psykiske lidelser, der ikke modtager den hjælp, de åbenlyst har behov for – for eksempel hjemløse, som benægter deres hjemløshed eller som udviser en meget afvisende adfærd

- Personer, der ikke synligt udviser traditionel hjemløseadfærd, men er i farezonen for social deroute – for eksempel udsatte unge

- Andre typer af udstødte med komplekse og sammensatte problemer, der lever i hjemløshed som følge af udstødende faktorer i samfundet.

Kendetegnende for hele målgruppen, uanset nationalitet, er, at de er i nød og efter kortere eller længere tid på gaden rammes mange ofte af misbrugsproblemer og/eller psykiske lidelser.

I projekt UDENFOR arbejder vi betingelsesløst i tilgangen til det enkelte menneske i nød. Vi tager således aldrig udgangspunkt i diagnoser, misbrug eller nationalitet, når vi rækker en hjælpende hånd frem i forbindelse med vores opsøgende og udgående gadeplansarbejde.

FAKTA

En nylig opgørelse af projekt UDENFORs journaler for årene 2012, 2013 og 2014 viser, at 80 procent af projekt UDENFORs brugere er mænd og 20 procent er kvinder. 49 procent af projekt UDENFORs brugere er fra Danmark, mens 13 procent er fra andre skandinaviske lande, 23 procent er fra Østeuropa og 15 procent er fra Vesteuropa

projekt UDENFORs opsøgende og udgående gadeplansarbejde varetages i det daglige af projekt UDENFORs gadeplansmedarbejdere tilknyttet Den Mobile Café og de forskellige ad hoc projekter, som i 2014 talte Ungeprojektet, IT-projektet og projekt Locker room. Med socialt samvær, snak og omsorg bidrager frivillige besøgsvenner og de frivillige i Den Mobile Café også til relationsarbejdet i projekt UDENFOR.

Opsøgende gadeplansarbejde:

projekt UDENFORs udgangspunkt, i forhold til at opsøge og skabe kontakt til målgruppen af hjemløse, hviler først og fremmest på en forestilling om, at de hjemløse, som alle andre, har et ønske om at leve så godt et liv, som det er muligt under de givne omstændigheder. På den anden side har vi en holdning til, at der er måder at leve på, som ikke er værdige og som kræver at nogle forholder sig til det liv, der leves og de betingelser, det leves på. Endelig mener vi, at den sociale kontakt altid er et centralt ønske og behov hos alle mennesker.

At få kendskab til mennesker, der, som projekt UDENFORs målgruppe, lever eller opholder sig på gaden fordrer synlighed og tilgængelighed. Derfor foregår projekt UDENFORs gadeplansarbejde på gaden blandt målgruppen og handler i første omgang om at være opsøgende ved at være til stede i byens rum, observere, kigge efter opholdspladser, sovesteder og enkeltpersoner, hvis adfærd vi finder bekymrende. Møder vi en borger, der har brug for hjælp, eller er vi blevet kontaktet direkte af privat personer, forretningsdrivende, familiemedlemmer etc. vedrørende en hjemløs person med en bekymrende adfærd, fortsætter arbejdet hen imod at skabe kontakt.

At skabe kontakt kan være en langvarig proces og lykkes langt fra altid i første forsøg. projekt UDENFORs gadeplansmedarbejdere respekterer til enhver tid en afvisning, men kommer altid igen, da en afvisning sammen med andre indikatorer i projekt UDENFORs optik, lige så meget er en indikation på, at den enkelte netop er projekt UDENFORs målgruppe. I et første kontaktforsøg vil gadeplansmedarbejderen typisk starte med at gøre opmærksom på sig selv ved eksempelvis at sætte sig i nærheden af den hjemløse på for eksempel en bænk, på biblioteket, i toget eller andre offentlige steder. Siden forsøger gadeplansmedarbejderen sig med

at tage direkte kontakt, måske ved hjælp af et tilbud om en kop kaffe, en sandwich eller en cigaret. Ofte giver dette anledning til snakke, der siden giver grundlag for at lære hinanden at kende og ikke mindst giver gadeplansmedarbejderen indsigt i den hjemløse og hans eller hendes synspunkter, drømme og problemer. Gennem de kontinuerlige møder på bænke, i parker eller på caféer, opbygges en så tillidsfuld relation, at vi kan danne os et så nuanceret billede af det menneske, vi har med at gøre, at vi, i samarbejde med den hjemløse, kan træde til med en individuel tilrettelagt indsats - den mere udgående del af gadeplansarbejdet.

FAKTA

Ud over at opbygge længerevarende relationer med hjemløse består en del af vores arbejde også i at tilbyde enkeltstående, kortvarig hjælp til akut opståede behov.

I 2014 har vi eksempelvis kørt hjemløse på hospitalet, hjulpet med at finde herbergsplads, fulgt hjemløse på Sundhedsklinikken, rådgivet om sovesteder, hjulpet med indkøb af busbilletter samt anskaffelse af taletidskort, klippekort med videre

Udgående gadeplansarbejde:

I det udgående gadeplansarbejde ændrer gadeplansindsatsen karakter og handler overordnet set om at arbejde videre med at skabe en tillidsfuld relation til den enkelte og få etableret den rigtige hjælp, hvilket som oftest starter med at tage udgangspunkt i de mere umiddelbare behov. Det kan være at hjælpe med tøj, mad fra Den Mobile Café, en sovepose eller et telt. Efterhånden som relationen udvikler sig, dannes der grobund for brobygning mellem den hjemløse og de mere etablerede hjælpeforanstaltninger, som for eksempel herberger, kommuner eller sundhedssystemet. En målrettet indsats begynder således at tegne sig og brobygningsarbejdet kan omhandle alt lige fra hjælp til forsørgelsesgrundlag, ansøgning om pas eller sygesikringsbevis, hjælp til et midlertidigt opholdssted, ansøgning om bolig eller hjælp til en god hjemrejse til oprindelseslandet.

Med tiden, når den rette hjælp er godt etableret og den hjemløses situation er stabiliseret, holder projekt UDENFOR sig mere

FAKTA

En nylig opgørelse af projekt UDENFORs journaler for årene 2012, 2013 og 2014 viser, at cirka 40 procent af alle kontakter med hjemløse har været mindre end et år. Mens cirka 15 procent af alle kontakter har været over fem år

og mere på sidelinjen. Men grundet, at de forhold, der i sin tid var med til at udstøde den enkelte, let opstår igen, sørger projekt UDENFOR stadigvæk for at vedligeholde kontakten og udvise støtte og omsorg i det omfang, den enkelte har behov. Konkret kan det for eksempel handle om at sikre et dagligt måltid mad fra Den Mobile Café, en jævnlig kontakt med en af projekt UDENFORs frivillige besøgsvenner, eller en gadeplansmedarbejder, så simple konfliktforhold ikke får lov til at udvikle sig og den enkelte mister sit forsørgelsesgrundlag, sin plads på forsorgshjemmet, sit arbejde, sin ny erhvervede bolig eller andet, der kan bringe den enkelte tilbage i en særlig udsat position.

FAKTA

I slutningen af 2014 deltog i alt seks besøgsvenner i ordningen "Frivillige besøgsvenner", som er en af de vigtige byggesten på vejen til en mindre kaotisk og sårbar hverdag for de hjemløse, der er på vej i bolig eller allerede er kommet i bolig efter ofte mange år på gaden.

Med projektet kan tidligere hjemløse således få tilknyttet en fast, frivillig besøgsven, som de allerede kender og har tillid til. Det kan enten være en frivillig fra Den Mobile Café eller en praktikant, som, gennem sit forløb i projekt UDENFOR, har opbygget en tillidsfuld relation til brugeren. Projekt UDENFORs frivillige besøgsvenner tager udgangspunkt i den enkeltes behov og yder den støtte og hjælp, der er nødvendig for at forebygge en tilbagevendende deroute. Eksempelvis kan de sammen indrette det nye hjem, gå en tur, tage på indkøb, tage en tur i biografen eller hvad brugeren har lyst til og behov for

Generelt er projekt UDENFORs opsøgende og udgående arbejde kendetegnet ved at være langvarige processer, hvor et kontaktforsøg eller et initiativ sjældent lykkes første gang. Det fordrer således tid, og ikke mindst tålmodighed, hos den enkelte gadeplansmedarbejder at arbejde med denne udsatte målgruppe. Faktorer som nedenstående brugerfortælling om *"Matti – en hjemløs Øresundspendler"* netop illustrerer væsentligheden af.

Her følger brugerfortællingen om *"Matti – en hjemløs Øresundspendler"*

Disse brugerfortællinger udarbejdes løbende og finder anvendelse i forskellige sammenhænge, såsom i undervisning af praktikere eller i den interne faglige sparring i projekt UDENFOR. Brugerfortællinger kan også indgå som illustrative eksempler i målrettet formidling af komplekse problemstillinger eller nye tendenser på gaden. Navne på personer er anonymiseret.

Brugerfortælling: Matti – en hjemløs Øresundspendler.

projekt UDENFOR har kendt til Matti siden 2006. Men grundet Mattis sporadiske ophold i henholdsvis Danmark og Sverige har projekt UDENFORs kontakt til Matti, indtil 2010, også båret præg af mange og lange afbrydelser.

I november 2010 fortæller Matti for første gang en gadeplansmedarbejder om sit dårlige helbred; han har store problemer med sine fødder og virker forpint. Vi bringer ham til skadestuen, hvor han bliver undersøgt. Fødderne væsker og lugter slemt; der er tale om en betændelsestilstand. Efter behandlingen hjælper vi Matti til Sverige og i de følgende måneder har vi telefonisk kontakt til ham, hvor han fortæller, at han er i behandling.

Mere end et år senere, i februar 2012, dukker han igen op i København. Han er træt, beskidt og lugter som om han igen har en betændelsestilstand. Han beder om hjælp til at kontakte en

socialarbejder i Kristiansstad i Sverige. Vi aftaler med hende, at vi hjælper ham til Kristiansstad og at hun skaffer overnatningsmulighed til ham.

Næste gang vi møder Matti i København er i maj 2012. I denne forbindelse fremtræder han i god forfatning og fortæller, at han har det godt.

Senere i 2013 bliver vi kontaktet af et værested, som er bekymret for en bruger. Brugeren er pludselig blevet meget vred og har skubbet til en medarbejder. En gadeplansmedarbejder fra projekt UDENFOR opsøger værestedet og brugeren viser sig at være Matti, som bliver bortvist fra værestedet. Efter episoden tager gadeplansmedarbejderen kontakt til Matti på gaden.

På næste side følger hendes fortælling, som tager sin begyndelse i sensommeren 2013:

"Han blev meget glad og jeg fik et stort kram. 'Jeg elsker dig', udbrød han. 'Nej, det gør du ikke', svarede jeg roligt. 'Jo, som en ven', svarede han tilbage, tydeligt påvirket af alkohol. Vi gik ind i den nærmeste park for at sætte os og få overblik over hans situation og behov. Han var skiftevis grædende og råbende og virkede plaget af sine mange forestillinger om, at alle folk var imod ham, prøvede at snyde ham og tage hans penge.

Vi mødtes igen efter nogle dage. Han så nu bedre ud og var mere afdæmpet. Sammen fik vi styr på nogle praktiske ting: anskaffelse af briller og en togbillet til Helsingborg i Sverige, så han kunne hæve af sin svenske pension. Vi klarede også nogle ting på min bærbare pc og han viste mig på nettet det børnehjem, hvor han havde boet som barn.

Den næste tid dukkede han ikke op til vores aftaler og jeg brugte derfor en del tid på at lede efter ham. Da jeg fandt ham, var han glad og overrasket over, at jeg havde ledt efter ham. Hans helbred var imidlertid markant forværret og jeg forsøgte at overtale ham til at opsøge en læge. Han orkede det ikke; havde åndenød og blev forpustet af at gå bare 10 skridt. Jeg forsøgte at overbevise ham om at tage tilbage til Sverige og komme i behandling, men det afviste han. Jeg besluttede derfor at give udtryk for min ærlige bekymring: 'Dine ben og dine lunger kan snart ikke klare mere - livet på gaden er for hårdt for dig', sagde jeg. 'Jeg er ved at være en gammel mand', svarede han og endte med at acceptere at tage til Helsingborg. Han ville ikke til Kristiansstad, som ellers var hans tidligere hjemkommune.

Vi tog så til Helsingborg for at tilmelde ham som borger dér. Fra en kollega vidste jeg, at tilmelding til kommunen er mulig via det svenske Skatteverket. Jeg havde sat hele dagen af til denne udfordring, for jeg vidste, at min tålmodighed var afgørende for, om Matti kunne bevare tilliden til mig. Vi fik at vide, at der ville gå nogle uger, før alt gik i orden. Efter cirka 14 dage tog vi telefonisk kontakt til kommunen. Vi fik oplyst, at de havde sendt et oplysnings-skema til Matti poste restante; de kunne dog ikke fortælle hvortil. Matti kendte heller ikke til nogen poste restante adresse.

Matti blev mere og mere dårlig og blev indlagt på Bispebjerg Hospital. Vi fik oplyst, at han havde problemer med benene, lungerne og leveren og hospitalet foreslog, at han blev overflyttet til Helsingborg Sygehus. Det ville han ikke; han ville til Malmø. Jeg argumenterede for,

at en indlæggelse i Helsingborg ville kunne skubbe på registrering af ham som borger i det svenske system. Han forstod mine overvejelser og endte med at ville af sted. Matti blev tilmeldt Helsingborg Kommune og der blev sat et møde op mellem relevante samarbejdspartnere for at forebygge, at Matti blev udskrevet til gaden uden noget sted at gå hen. Det lykkedes og Matti og jeg fulgtes til dette møde, som fandt sted samme dag, som han blev udskrevet fra hospitalet. Kommunens sagsbehandler fortalte på mødet, at der var skaffet plads til ham på et herberg og dér gik vi hen til en indskrivningssamtale. Han var træt, da vi nåede frem, men tilfreds med, at han nu var kommet indendørs.

Vi holdt kontakt og jeg bemærkede, at Matti i den følgende tid fik det bedre. Men der var stadig nok at tage fat på; han havde brug for tandbehandling og havde flere gange talt om, at han gerne ville i alkoholbehandling. Han havde i øvrigt ved egen hjælp lagt rygningen på hylden og var nu helt røgfri. Samarbejdet med skiftende sagsbehandlere gjorde ham utryg. Han var bekymret for, at de arbejdede på at slippe af med ham? Han syntes også, at der var ensomt på herberget. Han havde foreslået nogle sociale aktiviteter for beboerne, men der skete ikke rigtig noget.

Efter nogen tid fortalte han, at han ville komme til København for at hente nogle ting. Han var meget plaget af sine negative forestillinger, da vi mødtes, men faldt efterhånden til ro. Han fortalte, at han satte pris på vores relation og at han gerne ville, at vi fortsat kunne mødes. Jeg var ærlig og svarede ham, at vores relation var bestemt af mit arbejde i projekt UDENFOR, men at vi naturligvis ville fortsætte kontakten, indtil der var helt styr på hans situation.

En dag, hvor jeg var optaget af en anden bruger, kunne jeg se på telefonen, at han havde ringet adskillige gange. Han var blevet indlagt til afrusning på Hvidovre Hospital. Han fortalte, at han havde opholdt sig i København i cirka 10 dage og havde sovet rundt omkring på togstationer og toiletter. Han havde forladt herberget i Helsingborg i vrede, fordi de andre snakkede bag om ryggen på ham og sladrede til sagsbehandleren. Han fortalte også, at det var kommet på tale, at han kunne få tilbudt en lejlighed. Det havde skræmt ham. Det hele gik for hurtigt; han kunne ikke overskue det og jo, han ville da nok gerne have egen bolig, men han ville også gerne inddrages og forberedes på det.

Jeg ringede straks til Helsingborg Kommune og fandt ud af, at Matti ikke hørte til Helsingborg Indre City, men til Helsingborg Stad Nord. Fordelingen af borgere på bydele var efter opr. nr., men det var vi ikke blevet orienteret om.

Det blev en lang proces med mange telefonopkald og viderestillinger. Matti gjorde opmærksom på, at han for længst ville være stået af, hvis han selv skulle manøvrere i dette. En tålmodig indstilling fra min side var således afgørende for, om jeg kunne bevare Mattis tillid og fastholde ham i troen på, at det nok skulle lykkes at blive tilmeldt som borger i Helsingborg Kommune.

Da kontakten til Helsingborg Stad Nord endelig lykkedes og jeg fik aftalt et møde med sagsbehandleren, gik jeg ud for at finde Matti. Jeg fandt ham på en station, hvor han lå på gulvet. Han var i meget dårlig forfatning, lugtede skidt og var påvirket, sløv og opgivende: 'Jeg føler ikke, at der er nogen, der forstår mig'. Jeg kontaktede 1813, som sendte en ambulance og han blev kørt på Bispebjerg. Jeg gik i byen for at købe rent tøj til ham og kontaktede også hospitalet, som samme dag overførte ham til Helsingborg Hospital. Det var nu blevet weekend og jeg kontaktede Helsingborg Hospital for at bede dem beholde Matti frem til vores møde i Helsingborg Stad Nord om mandagen, hvor konklusionen blev, at Matti gerne ville tilbage til herberget, hvis de 'kunne få talt ud'.

Nu var der så bare en logistisk udfordring, for sagsbehandleren måtte undersøge fra dag til dag, om der var ledig plads på herberget. Hun kunne ikke love noget. Efter 4 timers ventetid rykkede vi for svar. Der var stadig ikke ledig plads, men hun kunne henvise til Stadtmissionens varmestue for en nat. Matti gav op og tog til København og da han atter hørte fra sagsbehandleren, var det med beskeden om, at der stadig ikke var plads på det tidligere herberg, men at han kunne blive indskrevet på Hjemløsehotellet, hvor han havde mulighed for at opholde sig en periode. Matti accepterede og flyttede ind, men efter 3 uger forlod han hotellet.

Nu gentog historien sig. Matti var tilbage på gaden i København, blev igen indlagt og endnu en gang overført fra Bispebjerg til Helsingborg Hospital. Planen var nu, at han skulle mødes med en sagsbehandler for, sammen med hende, at ansøge om endnu et herbergstilbud. Matti mødte ikke op og vi forblev uden kontakt i nogen tid. Det viste sig, at han havde fået ny telefon og derfor havde skiftet nummer.

I begyndelsen af december var han tilbage i København og ringede til mig. Han virker tryk ved mig og har tillid til, at jeg nok skal hjælpe ham, når han kommer i nød. Jeg fandt ham på en S-togsstation, igen beskidt og ildelugtende. Han havde ikke frakke på; forklarede, at han havde smidt den væk, fordi den lugtede grimt. Vi talte om mødet med sagsbehandleren, som han var udeblevet fra. 'Ja, det er problemet med mig', sagde han ærligt. Jeg gjorde ham klart, at jeg ville hjælpe ham alt det, jeg kunne, men at han måtte udvise større interesse, hvis han ønskede at komme i bolig. Det var hans ansvar at træffe den beslutning. Jeg havde tid til at vente. Herefter bad han mig om at lave en aftale med sagsbehandleren.

Nu så det endelig ud til at lykkes. Matti fik plads på et privat renoveret botilbud med kun få beboere. Men desværre, efter ganske kort tid var Matti igen på gaden i København."

Matti har siden da forsøgt sig yderligere én gang med at bo på herberg, men endte igen på gaden i København, hvor projekt UDENFORs gadeplansmedarbejder hjalp ham med hospitalsindlæggelse, overførsel til Sverige og kontakt til det svenske system. På nuværende tidspunkt har Matti boet indendørs i Sverige i 12 uger. Projekt UDENFOR har løbende kontakt med ham og har besøgt ham på det botilbud, hvor han bor.

Matti virker for tiden godt tilpas og hans egenomsorg er god. Da gadeplansmedarbejderen så ham sidst, var han nyklippet, velklædt og havde fået ordnet tænder.

I løbet af 2014 har Den Mobile Café varieret dagens måltid indenfor et stort udvalg af forskellige, populære retter. De særlige favoritter i 2014 var krebinetter og spanske kødboller, som der blev tilberedt henholdsvis 660 og 1320 styks af. Der er dog også eksperimenteret med for eksempel friskpresset juice og varm æblegløg med kanel.

Den Mobile Café

Med hjælp fra projekt UDENFORs cirka 40 frivillige bringer Den Mobile Café varm mad, kaffe, tøj og soveposer ud til de hjemløse i København. Den Mobile Café udgør projekt UDENFORs kerneprojekt og fungerer til daglig i tæt relation til projekt UDENFORs opsøgende og udgående gadeplansindsats. Via måltidet i Den Mobile Café skaber projekt UDENFOR nemlig en unik indgang til det enkelte menneske; en indgang, som projekt UDENFORs gadeplansmedarbejdere drager god gavn af, når de tager de indledende skridt til en relation med en udsat. Den daglige dialog og samarbejdet mellem de frivillige og projekt UDENFOR er derfor væsentlig. Efter endt vagt rapporterer de frivillige altid i den elektroniske dagbog. På denne måde er projekt UDENFORs ansatte altid opdateret på, om der er brugere, der har et akut behov for en professionel indsats; eller om der er episoder, der skal følges op på, nye hjemløse på gaden eller lignende. Ligeledes er projekt UDENFOR altid obs på at orientere de frivillige, hvis vi i det opsøgende arbejde finder en hjemløs, som vi mener kan have godt af et måltid mad samt den kontakt og omsorg, de frivillige kan give.

FAKTA

I 2014 har Den Mobile Café kørt ud med 50 portioner mad cirka 280 gange. 1400 sunde, nærende og velsmagende portioner mad er således delt ud fra Den Mobile Café i løbet af 2014

Den Mobile Café har i 2014 været på gaden seks ud af ugens syv dage med et hjemmelavet måltid mad fra vores køkken i Ravnsborggade. Dagens ret skal være nærende, varieret, mættende, smage godt og være let at tygge, da den skal kunne spises af folk, der ofte kun har få tænder i munden.

Løbende justerer projekt UDENFOR Den Mobile Cafés rute med henblik på at nå de mest udsatte på gaden. Somme tider kører vi også ud og opsøger den enkelte hjemløse personligt, da den enkelte udsattes komplekse problemstillinger til tider gør det svært at skulle møde op et bestemt sted på et bestemt tidspunkt eller møde andre mennesker.

Om lørdagen serverer Den Mobile Café frokost i Ørstedsparken, hvor der også hver anden måned er dyrlæger med, så de hjemløse hunde kan blive tilset og måske vaccineret. Indimellem er der frivillige sygeplejersker med i bilen, så de hjemløse kan blive vejledt i sårbehandling, lette smerter og så videre.

projekt UDENFORs Mobile Café er, udover et varmt måltid mad og kaffe, så vidt muligt altid udstyret med et par ekstra soveposer, liggeunderlag, varmt tøj og sko til de hjemløse, der måtte stå og mangle.

I løbet af 2014 har projekt UDENFOR haft omkring 50 gæster med i Den Mobile Café. Det har været alt lige fra studerende og forskere fra ind- og udland til politikere og andre, der er interesseret i projekt UDENFORs arbejde og mødet med den hjemløse på gaden. I december var Minister for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold, Manu Sareen, en tur med i Den Mobile Café. Også Maja Panduro fra Socialdemokraterne og Johanne Schmidt-Nielsen fra Enhedslisten var med en tur i løbet af 2014.

APRIL 2014

Den Mobile Café serverede til fernisering af hjemløsefotografierne på Bremen Teater

Som led i projekt UDENFORs eksperimenterende og alternative tilgang til at bringe hjemløshed og udsathed på den socialpolitiske dagsorden, har projekt UDENFORs Mobile Café i løbet af 2014 deltaget i flere arrangementer, der for eksempel har haft fokus på at debattere de sociale reformers konsekvenser for socialt udsatte, som det var tilfældet på Brugernes Bazar 2014, eller det stigende antal gadesoverere, som var i fokus på årets Hjemløsedag

AUGUST 2014

Arbejdende bestyrelsesformand og stifter af projekt UDENFOR, Preben Brøndt, laver vafler på Brugernes Bazar, hvor vi desuden stillede op med en række quizspørgsmål om hjemløse til de besøgende i projekt UDENFORs telt

MAJ 2014
 Som altid var det grønne græs tæt befolket, da vi i maj inviterede på grillmad i anledning af projekt UDENFORs fødselsdag i Ørstedsparken

MAJ 2014
 Den Mobile Café serverede dagens måltid, da KØS (Museet for kunst i det offentlige rum) besøgte mindesmærket for hjemløse på Assistens Kirkegaard i forbindelse med deres Danmarks tour

KØS Danmarkstour www.kos.dk

Koncert med FOLKEKLUBBEN – dansk folk-poppet beat musik

Gravplads for gadens folk

Dølev Journalist Torben Steno i debat med:
 Lail Sylvestre, kunstner
 Gitte Lunding, Kulturcentret ASSISTENS
 Ceaba Setet, hjemløs
 Kenneth Balleff, kunstner
 Tina Saaby, stadsarkitekt, Københavns Kommune

Onsdag 7. maj kl. 17-19 / STED: Kulturcentret, Assistens Kirkegaard, Kapelvej 4, NDRFREISO

KØS Danmarkstour lineup:
 YANFA HASSAN, PER WERS, SIMON JUL, IB MICHAEL, METTE HORN, ISAM & LEIF SYLVESTER, BERTIL, HJAAKKE, LISULA, ANOKUER OLSEN, FLIGTEN KALDEF, KNUD ROMER, ESSEN, HETZMANN & FLINE TOLSGAARD, FOLKEKLUBBEN, BORN

KØS

OKTOBER 2014
 På årets Hjemløsedag havde projekt UDENFOR og den øvrige styregruppe bag Hjemløsedagen valgt at skyde dagen i gang med en Flash Mob. Omkring 100 mennesker lagde sig således godt til rette med et tæppe i Københavns Hovedbanegårds travle vandrehal for at markere årets tema "Gaden som hjem"

DECEMBER 2014
 projekt UDENFOR stillede op med julemad, gaver og luciasang til den årlige julefest for de hjemløse i Ørstedsparken

projekt Locker room

Erfaringer fra gadeplansarbejdet viser, at de hjemløse, der sover ude, ofte mister deres ting. Det kan skyldes tyveri, opbevaringssteder, der bliver ryddet eller forglemmelse i en kaotisk hverdag som hjemløs på gaden. At miste sine ting kan imidlertid medføre nogle uheldige situationer for den enkelte. Uden dokumentation er det så godt som umuligt at få en bankkonto eller skattepapirer. Uden skiftetøj og soveposer bliver det mere koldt end nødvendigt at være udesover og det kan være svært at holde sygdom på afstand. Endvidere kan personlige ting, såsom billeder af familie eller smykker, have affektionsværdi for den enkelte og være næsten ubærlige at miste. På baggrund af disse erfaringer etablerede projekt UDENFOR, med finansiering fra Københavns Domkirkes "Sorte Grydeudvalg", i sensommeren 2014 projekt Locker room.

Projekt Locker room løber over to år og er et tilbud, der henvender sig til de mest sårbare og udsatte gadesovere, som vi vurderer vil have gavn af opbevaringsplads og den tilhørende relation, der sideløbende udvikles. I Locker room er åbningstiden begrænset til et par timer tre dage om ugen og den primære socialfaglige indsats, som består i omsorg, samtale og rådgivning om spisesteder, sundhedstilbud og så videre, foregår, ligesom projekt UDENFORs øvrige gadeplansarbejde, på gaden.

Ligesom maden i Den Mobile Cafe er et redskab i relationsarbejdet er et skab i Locker room et redskab til at komme i kontakt med målgruppen og udvikle en relation. Det tilstræbes, at der arbejdes "en til en" i projektet og erfaringer indtil videre viser, at der opstår et særligt tillidsfuldt øjeblik, når brugerne placerer deres ting i skabene. Det kan således give anledning til gode snakke og være med til at udvikle relationen til den enkelte bruger.

I forbindelse med projekt Locker room eksperimenterer projekt UDENFOR med at fotodokumentere de ejendele, de hjemløse placerer i skabene.

FAKTA

Ud af i alt 40 brugere i Locker room er de 39 mænd i alderen 30-50 år

FAKTA

Projekt Locker room sikrer gratis opbevaring af personlige ejendele til de hjemløse, der ikke har et trygt overnatningssted. Konkret er der etableret 72 opbevaringsbokse i et lokale centralt i byen. Ved udgangen af 2014, hvor projektet blot var fire måneder gammelt, var 40 skabe i brug

Skabene i Locker room er ofte fyldt til bristepunktet med diverse personlig ejendele, som jævnligt udskiftes og afhentes af deres ejermand. Alle ting, der placeres i skabene, bliver "godkendt" af en medarbejder. Det er dels for at undgå, at der bliver opbevaret ulovlige ting, såsom stoffer og våben, men det er også for at få en anledning til at skabe den tillid hos brugerne, som udspringer af at mødes omkring brugerens personlige ejendele.

Ungeprojektet

Gennem en årrække er der sket en bekymrende udvikling i de hjemløses profil. Siden 2009 har man, i forbindelse med SFI's landsdækkende hjemløsetællinger, kunnet registrere en stor stigning i antallet af unge hjemløse. I 2013 blev der registreret 1755 unge mellem 18 og 29 år, som måtte se sig nødsaget til at sove på et herberg, en natcafé, på vilkårlige sofaer rundt omkring - eller i værste fald helt udenfor på gaden. Antallet af de unge hjemløse mellem 18 og 29 år er således vokset med lidt over 56 procent fra 2009 – 2013. Disse unge risikerer en tidlig social deroute og en fremtid som kronisk hjemløse. Det er dyrt for samfundet og ikke mindst forbundet med store personlige omkostninger. Med midler fra Oak Foundation, og det første år også fra Jascha Fonden, Lauritzen Fonden og Antonius Fonden, startede projekt UDENFOR derfor i efteråret 2014 Ungeprojektet, som beskæftiger sig med unge hjemløse.

projekt UDENFORs Ungeprojekt har to gadeplansmedarbejdere tilknyttet, som har deres daglige gang på gaden, hvor de arbejder observerende, opsøgende og udgående i forhold til unge hjemløse i gadebilledet. De unge hjemløse, som gadeplansmedarbejderne arbejder med, er primært de unge, som er så isolerede eller kaotiske, at andre ikke kan eller vil rumme dem. Det er unge med både psykiske og sociale problemer og/eller misbrugsproblemer, som lever et usikkert, kaotisk og omflakkende liv på gaden - eller hvor de finder ly for natten. Typisk er de desuden uden tilknytning til uddannelsessystemet eller arbejdsmarkedet.

De unge hjemløses tilværelse er endvidere kendetegnet ved et skrøbeligt netværk med brudte relationer til familie og venner og en anstrengt eller manglende kontakt til det system, som er sat i verden for at hjælpe dem, hvorfor de lever en mere eller mindre isoleret tilværelse.

I mødet med de unge på gaden arbejder vi med at skabe relationer, hvor de unge bliver hørt og hvor der handles på det, der bliver sagt og som giver mening for den enkelte. Vi arbejder således med at bryde den isolation, som kendetegner hverdagen og medvirker til, at der eventuelt skabes nye netværk eller brobygges til relevante tilbud for den unge. Ydermere arbejder vi, som i projekt UDENFORs øvrige gadeplansarbejde, også med skadesreducerende støtte og hjælp til "dag til dag" problematikker. Siden projektets start har vi blandt andet været med unge på socialcen-

trene, medvirket til etablering af kontakt til herberger, brobygget til psykiatrien og hjulpet med at finde sovesteder udenfor.

Nogle af de unge opholder sig på landets herberger og forsorgshjem. Enten fordi, de ikke længere er velkomne hjemme hos forældrene, fordi, der er kamp om de boliger, som er til at betale eller fordi, sofaerne i vennekredsen er sluppet op. Der er dog også de unge, som er så kaotiske eller isolerede, at de oplever sig nødsaget til at tage ophold på gaden. Og bruger man tilstrækkelig meget tid ude i byens rum i dagens, aftenens og nattens timer, så vil man lægge mærke til dem.

FAKTA

Gadeplansmedarbejderne i projekt UDENFORs ungeprojekt havde ved udgangen af 2014, da projektet var blot fire måneder gammelt, fået skabt en relation til ti unge mænd, som alle er karakteriseret ved at være enten sofasurfere eller gadesovere og som, udover hjemløshed, også har problemer med misbrug og/eller psykiske lidelser. Ingen af dem er tilknyttet uddannelsessystemet eller er på arbejdsmarkedet og nogle af dem er helt uden forsørgelsesgrundlag eller anden kontakt til det offentlige.

Et af opmærksomhedspunkterne, som de midlertidige erfaringer fra ungeprojektet peger på, er, at ensomhed og hjemløshed ikke er noget, de unge skilter med, råber højt om eller beder om hjælp til. Tværtimod. Vi ser et stort behov for tiltag, som møder de unge hjemløse dér, hvor de er – fysisk som psykisk, og som viser dem omsorg og yder hjælp med interesse for deres problemer, ønsker og behov.

projekt UDENFORs Ungeprojekt er et to og et halvt- årigt projekt, som, foruden det opsøgende og udgående gadeplansarbejde, har til formål at indsamle og formidle viden om arbejdet med unge hjemløse på gaden i Danmark.

IT-projektet – Klar til den digitale verden

I 2014 rundede IT-projektet sit andet år og nærmer sig dermed sin afslutning. Af denne grund har IT-projektet fyldt særligt meget i 2014.

IT-projektet arbejder med gadeplansarbejde i relation til at øge hjemløse og tidligere hjemløses færdigheder og tryghed ved brugen af IT. Desuden har projektet fokus på at skærpe opmærksomheden på udsattes udfordringer i relation til den stigende digitalisering af samfundet for dermed at hindre yderligere udstødelse og marginalisering.

FAKTA

I mødet med de hjemløse er der i 2014, blandt andet, arbejdet med nedenstående IT-relaterede aktiviteter:

- At lære at bruge tastatur og mus
- At øve dansk på Ipaden
- At finde værestedstilbud, sundhedstilbud, åbningstider til kommuner, ambassader m.m.
- At oprette en mailkonto
- At anmode om fritagelse af Digital Post
- At bestille nye sko på nettet
- At tage kontakt til familie gennem Facebook
- At anmelde mistede genstande
- At benytte WIFI i det offentlige rum
- At anskaffe NemID
- At oprette netbank

I 2014 har en væsentlig del af arbejdet i IT-projektets gadeplansindsats været at gøre de hjemløse og tidligere hjemløse opmærksomme på "*den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi*", som blev en realitet i november 2014. Igennem projektet har vi erfaret, at stort set ingen af vores brugere har været bekendt med digitaliseringsstrategiens lovmæssige ændringer, obligatorisk Digital Post og obligatorisk digital selvbetjening, og den betydning, det har for dem som borgere.

FAKTA

22 hjemløse og tidligere hjemløse var ved udgangen af 2014 tilknyttet IT-projektet. I alt har 46 hjemløse og tidligere hjemløse været en del af IT-projektet i løbet af projektets samlede levetid. Nogle i længere perioder, andre i kortere tid

Vores bekymring byggede, og bygger fortsat på, at der er nogle hjemløse, som ikke er bekendt med, at de automatisk har fået oprettet en digital postkasse, hvori de vil modtage vigtige breve, som de forventes at kende til og eventuelt besvare. Arbejdet i 2014 har, blandt andet, fokuseret på, at gadeplansmedarbejderen har støttet de hjemløse i kommunikationen, såvel som det fysiske møde, med det offentlige system, blandt andet for at anmode om fritagelse af Digital Post.

FAKTA

I løbet af IT-projektet har projekt UDENFOR erfaret, at digital inklusion forudsætter fire elementer:

ADGANG - for at kunne tage aktiv del i et digitaliseret samfund kræves det nødvendige udstyr.

FÆRDIGHEDER- det kræver, at man har de nødvendige færdigheder til at bruge udstyret

MOTIVATION- det er altafgørende, at man har motivationen og kan se meningen med at benytte sig af de digitale muligheder.

VIDEN- desuden er det nødvendigt at have den fornødne viden om teknologien og om de nye tiltag på digitaliseringsområdet.

Disse elementer er selvfølgeligheder hos de fleste danskere i dag, men som hjemløs er man som oftest udfordret på alle fire områder

Det må naturligvis aldrig blive en selvfølge, at hjemløse er en målgruppe, der ikke passer ind i den moderne digitale udvikling eller en borgergruppe, der altid skal fritages fra Digital Post. De hjemløse har ret til at blive digitalt inkluderet og i den forbindelse er virkeligheden den, at der er tale om en målgruppe, som skal nås på anden vis end gennem udbydelse af gruppekurser på biblioteket eller via reklamekampagner på tv og i radio. En af projektets konkluderende betragtninger er således, at der i stedet må tænkes kreativt og tages højde for de hjemløses livssituation ved blandt andet at sikre bedre IT-adgang i byrummet. Således får hjemløse borgere uden adgang til eget IT-udstyr og internetabonnement mulighed for at benytte sig af internet i byen, hvor de ofte opholder sig i de fleste af døgnets 24 timer.

Andre af projekt UDENFORs konkluderende betragtninger er, at der er behov for ensartet sagsbehandling i landets borgerservicecentre samt, at der i langt større grad er behov for tiltag, hvor myndighederne forlader skrankerne og opsøger de hjemløse dér, hvor de er og yder personlig bistand og en helhedsorienteret indsats.

projekt UDENFOR fik i 2014 lavet denne informationsfilm, der sætter billeder på gadeplansarbejdet i IT-projektet. Filmen er blevet vist i forbindelse med konferencer, under oplæg og i forbindelse med undervisning. Filmen kan ses på projekt UDENFORs YouTube kanal: <https://www.youtube.com/watch?v=u99PqZoFnmQ>

I 2014 udarbejdede projekt UDENFOR den afsluttende rapport over IT-projektet. Rapporten kan downloades på projekt UDENFORs hjemmeside: <http://udenfor.dk/dk/materiale/bibliotek/pu-publikationer/it-rapport> eller rekvireres ved at kontakte projekt UDENFOR

DET ANDET BEN
vidensindsamling, formidling
og debatskabende aktiviteter

2014

Større byer opruster mod hjemløse i det offentlige rum

AF LISE SOGAARD | 19. juni 2014 10:39 | 1 kommentar

Direktør Ninna Hoegh og gadeplansmedarbejder Tabita Nyberg Petersen stillede sig kritisk overfor byrummets udvikling med henblik på hjemløse i det offentlige rum i Kristeligt Dagblad i juni 2014

Mini karriere

HJÆLPER UDSATTE INDI I DET DIGITALE SAMFUND

... og prøver ikke rigtig at se sig selv som en person, der er blevet ramt af krisen, men som en person, der har været med til at skabe den. Det er en meget positiv og konstruktiv måde at se på tingene på. Det er også en måde at se på tingene på, der kan hjælpe andre mennesker til at komme videre. Det er en måde at se på tingene på, der kan hjælpe andre mennesker til at komme videre. Det er en måde at se på tingene på, der kan hjælpe andre mennesker til at komme videre.

Souschef og faglig leder, Bibi Agger, stillede op til interview i Djøfoladet for at fortælle om, hvordan projekt UDENFOR arbejder med at gøre det nemmere for udsatte borgere at navigere i et samfund, der bliver stadig mere digitalt

Kronik | Knap hver fjerde af alle hjemløse er en kvinde. De udgør en af de mest marginaliserede grupper i det danske samfund. Det er en udsatte kvinde som kvinder. Kvindens kvindelige forhold er medvirkende og uacceptable. Disse situationer kaldes på tekniske termer for hjemløshed og kvindelig hjemløshed.

Også kvinder er hjemløse

... Det er en kombination af mange faktorer, der kan føre til hjemløshed. Det kan være manglende økonomiske midler, manglende sociale netværk, eller manglende adgang til bolig. Det kan være en kombination af disse faktorer, der kan føre til hjemløshed. Det kan være en kombination af disse faktorer, der kan føre til hjemløshed. Det kan være en kombination af disse faktorer, der kan føre til hjemløshed.

Uddannelsesmedarbejder Jane Laustsen debatterede hjemløse kvinder i en kronik i Kristeligt Dagblad i april 2014

FAKTA

projekt UDENFOR samler, så vidt det er muligt, alle indslag i pressen på vores hjemmeside under servicemenuen "projekt UDENFOR i pressen"

Det andet ben – vidensindsamling, formidling og debatskabende aktiviteter i 2014

projekt UDEFNFORs rolle som kritisk vagthund og talerør vedrørende hjemløse og udsattes forhold har i løbet af 2014 praktisk udmøntet sig i form af både en tilstedeværelse i de trykte og elektroniske medier, konferencer, arrangementer og gennem undervisning og oplæg. Af natur er projekt UDEFNFOR eksperimenterende og vi går derfor gerne utraditionelle veje i vores kommunikation, hvilket også afspejler sig i det forløbne års formidlingsaktiviteter.

projekt UDEFNFOR i medierne i 2014

"Udenlandske hjemløse", "ambulancehjælp til hjemløse", "hjemløs i et digitalt Danmark", "chikane af hjemløse" og "byrummets udvikling, der besværliggør livet for hjemløse". Det er bare nogle af de offentlige mediedebatter, som projekt UDEFNFOR i løbet af 2014 har ydet bidrag til i såvel den trykte presse som i indslag til både radio og tv. Hertil kommer, at projekt UDEFNFOR også i løbet af 2014 selv har forfattet kronikker til aviser og dagblade. Således har vi stillet skarpt på *"hjemløse kvinder"* med en kronik i Kristeligt Dagblad og på brugerinddragelse og *"kunsten og sanselighedens egenskaber i forbindelse med formidlingen af udsathed og hjemløshed"* i en kronik i Politiken.

FAKTA

Tilstrømningen til projekt UDEFNFORs facebookside har siden sin start i 2011 været i markant vækst. Hvor vi i slutningen af 2011 havde 405 følgere, var vi ved udgangen af 2014 oppe på 2.340 følgere

Vores viden og inspiration til debat henter vi som regel i vores aktuelle erfaring på gaden. Ved på denne måde at lade gadeplansarbejde og formidling følges ad »går projekt UDEFNFOR og projekt UDEFNFORs daglige arbejde på to ben«.

FAKTA

I 2014 har projekt UDEFNFOR bragt 78 danske og 47 engelske nyheder på vores hjemmeside www.udenfor.dk Det er henholdsvis 12 og 19 flere danske og engelske nyheder end i 2013

Andre måder at holde vores omverden opdateret på vores arbejde, og de tendenser og problematikker, vi mener kræver særlig opmærksomhed, er via vores Facebook og hjemmeside, som jævnligt opdateres med det sidste nye fra gadeplan, nye samarbejder, aktuelle arrangementer, debatterende indlæg etc. Gadeplansmedarbejderne i projekt UDEFNFOR opdaterer f.eks., som formentlig nogle af de eneste i landet, altid på Facebook under nattevagten. Da vi er nogle af de få aktører på hjemløseområdet, der er til stede i byens rum om natten, har vi en unik mulighed for at formidle både stemninger og viden om hjemløseadfærd og særlige behov, som påkalder sig vores opmærksomhed i nat-tetimerne. Vi opdaterer på nattevagten fra 1-2 udvalgte steder på ruten. Opdateringerne fortæller om stemningen på gaden og om vores indsats for at hjælpe brugere, der er i nød. Vi fortæller også om opmærksomhed på hjemløseadfærd, som vækker bekymring.

Desuden udsender vi også jævnligt, til cirka 1800 abonnenter, vores nyhedsbrev. I 2014 udsendte vi således seks nyhedsbreve med blandt andet en kritik af Hjemløsestrategien, fokus på udsatte og digitalisering af det offentlige og en appel til politikerne i anledning af Europaparlamentsvalget.

projekt UDENFOR
 Slået op af PU Gadeplansmedarbejder [?] · 28. november 2014 ·

Vi har igennem natten set en del folk som har set sig nødsaget til at sove på gaden. Bl.a. en kvinde som ikke så andre muligheder end at sove på en s-tog station i nat. Efter en cigaret og en kop kaffe fik vi lov til at køre hende til en natcafe, hvor hun fik mulighed for overnatte.

Nået ud til 1.604 personer Boost opslag

Synes godt om · Tilføj kommentar · Del · 👍 82 💬 4

projekt UDENFOR
 Slået op af PU Gadeplansmedarbejder [?] · 28. november 2014 ·

Vi har nu været på gaden et par timer på denne bidende kolde november nat. Allerede tidligt nå aftenen fik vi nivert en sovemose til et nyt ansigt. der

Vores facebook-opdateringer indeholder alt lige fra debatterende indlæg, tak til donatorer, invitationer til oplæg og arrangementer til opdateringer fra vores arbejde på gaden. Rækkevidden af opdateringerne varierer, dog har vi erfaret, at opdateringer vedrørende gadens tilstand i nattimerne altid er meget populære, som det også fremgår her

På projekt UDENFORS hjemmeside bestræber vi os blandt andet på, at give et aktuelt indblik i tilstanden på gaden og de problematikker og udfordringer, som gadeplansmedarbejderne tager med sig hjem i organisationen fra deres daglige gang på gaden

Bevlede ID-regler spander ben for et potentielt liv væk fra gaden
 12-12-2014

Philip som i job efter flere år på gaden – nu spander bevlede regler midterdel ben for udsættelsen af huse og muligheden for at lægge et langt liv på gaden bag sig.

Mulighedens forandringer – et job – kan for nogle spænde være motivation til at ændre på en svær situation – for nogle kan det endda være løbskarigheden væk fra et liv på gaden. Philip har efter mange år som gadeplaner fået sig et job nogle timer om ugen. Han sover og ophæber sig fortsat på gaden, men det er tydeligt for projekt UDENFORs gadeplansmedarbejdere at se, at Philip er blevet med sin nye job. Modsat den meget involverede, som projekt UDENFORs gadeplansmedarbejder måtte for to år siden, ryder Philip nu både godt af andre selskab og udviser klare tegn på, at han har lyst til at ændre på sin situation.

Philip har sunn og ejendele og han har ikke nogen legitimation – pas eller id – på gaden. Han er med andre ord helt UDENFOR systemet og har været det lige siden han for mange år siden krydsede den skæve grænse. Og det er denne del, mangler på legitimation – der potentielt spander ben for de positive forandringer. Philip måske kunne være klar til i kølvandet på det nye job.

Philip har således et job, men hans løn skal udbetales til lønskonto, som skal oprettes i en bank – men banken vil åbenbart ikke oprette en lønskonto uden at der er en god grund og der normalt skal ikke oprettes uden først for, at Philip er medarbejder hos (har et job) og er systemet til løn – men man kan ikke betale sin lønkonto uden en lønskonto, som løn kan gå ind på!

Tilsvarede systemer

- > NYHEDER
- > PÅ GADEN
- > DET HEMME PROJEKT UDENFOR
- > OM PROJEKT UDENFOR
- > GADEN MOBILE CAFE
- > IT PROJEKTET
- > UNDERKONTET
- > PROJEKT LOCKER ROOM
- > AFLUETUDE PROJEKTET
- > BLV KLØBING
- > UDSKIVELSE UD AF HURET
- > DET SÅDE I PROJEKT UDENFOR
- > STYT PROJEKT UDENFOR

Undervisning og foredrag i 2014

Det er en bred og mangfoldig skare af undervisningsinstitutioner, organisationer, foreninger og virksomheder, der retter henvendelse til projekt UDENFOR, når de ønsker at vide mere om hjemløshed. Vi forsøger i videst muligt omfang at imødekomme og tilgodese alle, der henvender sig og dermed vælger at bruge tid på at gå i dialog med os og drøfte hjemløseproblematikker. I 2014 har vi heldigvis kunnet imødekomme stort set alle ønsker om oplæg, foredrag og undervisning fra forskellige steder i Danmark.

Med glæde har vi i løbet af 2014 konstateret, at vores tilbud og aktiviteter efterspørges fra alle hjørner af Danmark. Lige fra Menighedsrådet i Suldrup i Himmerland, her på billedet, til Privatskolen Als, Aarhus Business School og Socialrådgiveruddannelsen på Bornholm.

I 2014 har vi med undervisning og formidling kunnet favne hele uddannelsessystemet fra folkeskolen over gymnasium, HF og erhvervsuddannelser til professionshøjskoler og universitetet, hvor vi blandt andet underviste på Institut for Geografi på Københavns Universitet. Undervisningen kombinerede vi med en undervisningssession med en guidet rundvisning under titlen: *"Present policies, dilemmas and opportunities related to homelessness in Copenhagen"*.

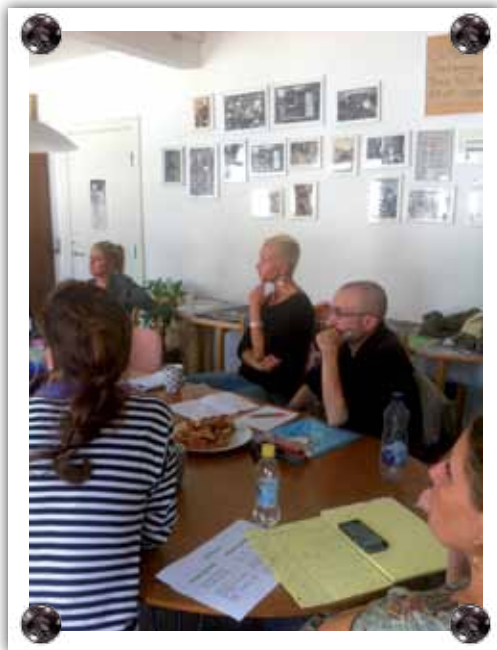
FAKTA

I 2014 holdt vi 45 oplæg og foredrag. 24 af disse var undervisning på uddannelsesinstitutioner, mens 21 oplæg var for NGO'er, foreninger, politikere, praktikere med brugerkontakt med flere

FAKTA

"Vi fik et fantastisk oplæg fra gadeplansmedarbejderen. Jeg havde 7 medarbejdere med og de var alle forelskede og vildt betaget af hans personlighed og engagement i arbejdet – vi fik en masse input og vi blev bekræftet i nogle af vores egne fremtids tanker. Vi var mentalt fyldte og følte alle, at vi fik rigtig meget med derfra. Specielt gadeplansmedarbejderens billeder og hans fortællinger gjorde stort indtryk. Medarbejderne taler stadig om oplevelsen – så jeg kommer med et nyt hold en gang i det nye år," lød en tilbagemelding fra en medarbejdergruppe fra Socialpsykiatrien i Norddjurs Kommune efter et foredrag af projekt UDENFOR

Også i udlandet er der interesse for projekt UDENFOR og for vores særlige tilgang til gadeplansarbejdet. I 2014 kunne vi byde velkommen til praktikere, politikere og embedsfolk fra Finland, Norge, Østrig og Rusland. Vi er glade for denne interesse og sætter stor pris på den gensidige inspiration og faglige udveksling, som de udenlandske besøgere fører med sig.

I efteråret 2014 udvekslede projekt UDENFOR videns- og praksiserfaringer med den russiske hjemløseorganisation NOCHLEZHKA. Udvekslingen indledtes med, at projekt UDENFOR i august fik besøg af socialarbejdere fra Rusland, som fik en bred introduktion til projekt UDENFOR og vores gadeplans- og frivilligarbejde og samarbejdspartnere. Senere på måneden drog to af projekt UDENFORs gadeplansmedarbejdere til Rusland for at besøge NOCHLEZHKA og deltage i deres aktiviteter, som blandt andet indebar udbringning af mad til Sankt Petersborgs hjemløse.

Med DIS (Danish Institute for Study Abroad) udbyggede projekt UDENFOR i 2014 et samarbejde, som vi havde testet i 2013. Med dette samarbejde åbner vi dørene for grupper af udenlandske studerende, som vælger at studere et semester i Danmark. I det forgangne år har vi således bidraget til de studerendes undervisning med oplæg om "Harm Reduction & Homelessness" og med "Health Care in projekt UDENFOR". Under opholdet i Dan-

mark har de studerende desuden mulighed for at udføre frivilligt arbejde i projekt UDENFOR.

Interne uddannelsesaktiviteter

En stabil og fokuseret gadeplansindsats af høj kvalitet forudsætter dygtige og engagerede medarbejdere både i den professionelle stab og i gruppen af frivillige. projekt UDENFOR har derfor opmærksomhed på hele tiden at klæde medarbejderne bedst muligt på til arbejdet med brugerne og samtidig ruste dem til at passe på sig selv.

Til støtte for medarbejdernes kompetencer gennemførte vi i 2014 blandt andet et kursus i motivationssamtalen og arrangerede desuden fælles kurser for de ansatte og de frivillige i førstehjælp og løfte- og forflytningsteknik, konflikthåndtering og hygiejne i mødet med hjemløse.

I 2014 inviterede vi desuden medarbejdere, frivillige og særligt interesserede til fyraftensmøder, hvor vi fra nye vinkler så nærmere på hjemløshed med foredragene: "Forestillinger om inkluderende indretning af byens rum og hvad udsatte borgere i realiteten har brug for" samt "Hvad vil det sige at føle sig hjemme og hvordan skabes denne følelse?"

FAKTA

projekt UDENFOR samarbejder med og stiller lokaler til rådighed for ph.d.- og specialestuderende.

I løbet af 2014 var universitetsstuderende Justine Mitchell fra Roskilde Universitet, og daglig leder af værestedet Den Sorte Gryde, tilknyttet projekt UDENFOR, hvorfra hun afleverede sit speciale under overskriften "At gå nye veje i det sociale arbejde".

Endvidere var de tre specialestuderende, Ida Kirstine Bundgaard, Anders V. Larsen og Anne Devantier fra Kandidatuddannelsen i Socialt Arbejde fra Aalborg Universitet tilknyttet projekt UDENFOR i forbindelse med udarbejdelse af deres speciale under overskriften "Plejekrævende beboere på Herberget i Hillerødgade".

Endelig var arkitekt Laura Højring i 2014 tilknyttet projekt UDENFOR som led i sit ph.d.-studie på Statens Byggeforskningsinstitut ved Aalborg Universitet under titlen "Hjemløses Boligforhold - Arkitektur og Hjemlighed".

Du kan læse specialer og ph.d. afhandlinger på projekt UDENFOR's hjemmeside: www.udenfor.dk

Konferencer og seminarer

I løbet af 2014 har projekt UDENFOR afholdt en konference i forbindelse med IT-projektet og "den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi" samt et seminar, der satte fokus på ambulancehjælp til hjemløse afledt af ét tragisk hjemløsedødsfald grundet svigtende ambulancehjælp.

IT-konferencen

Med konferencen "digitalt UDENFOR" ønskede projekt UDENFOR at skabe debat om den digitale udvikling og konsekvenserne heraf for udsatte og hjemløse. Hovedtalerne på konferencen, Søren Skaarup fra Syddansk Universitet, Marianne Sørensen fra Digitaliseringsstyrelsen og Tabita Nyberg Petersen fra projekt UDENFOR, havde op til konferencen alle gjort sig bemærket i debatten om digitalisering af den offentlige kommunikation, hvilket skabte grobund for en god debat modereret af journalist Knud Vilby.

På konferencen tilbød projekt UDENFOR en række rullende workshops, som med forskellige tilgange inviterede til mere viden om den igangværende digitale udvikling, såsom borgernes retssikkerhed, unge og IT, digitale værktøjer og medarbejderkompetencer, brugererfaringer med mere.

projekt UDENFOR gennemførte konferencen med en stor repræsentation af landets kommuner og en deltagerliste, der favnede en bred målgruppe, lige fra hjemløse henover fagpersoner til politikere og beslutningstagere. Alle 180 pladser var således besat på projekt UDENFORs IT-konference på Mødecener Odense d. 19. marts 2014.

112-seminaret

I februar 2014 døde en hjemløs ved en S-togsstation efter at bekymrede medarbejdere på den nærliggende 7-Eleven forgæves og over flere dage havde forsøgt at rekvirere hjælp fra Vagtcentralen. Alle involverede beklagede hændelsen og var enige om, at det ikke måtte gentage sig. (1 oktober 2014 døde endnu en hjemløs på Christianshavns Torv grundet manglende ambulancehjælp) projekt UDENFOR er dog af den opfattelse, at der er brug for andet og mere end hensigtsserklæringer og vi inviterede derfor til seminaret "Når nøden er størst, er hjælpen?" d. 30. oktober 2014 på Bremen Teater.

Med seminaret ønskede projekt UDENFOR at sætte fokus på den ulighed i det danske samfund, som risikerer at føre til dødsfald på gaden, ligesom vi ville invitere relevante aktører til samar-

bejde om en mere hensigtsmæssig og effektiv hjælp til udsatte og hjemløse, som kommer i nød på gaden. I panelet sad derfor regionsrådsformand for Region Hovedstaden, Sophie Hæstorp Andersen, daglig leder i vagtcentralen, Martin Fjordholdt, administrerende direktør i Københavns Kommune, Anette Laigaard, leder af Omsorgscenter Thorsgade, Thomas Mølgaard Andersen, leder af Morgencaféen, Michael Espensen samt Sofie Bay Petersen, informationsmedarbejder i De Hjemløses Landsorganisation, SAND.

Både interessen for seminaret og debatten under seminaret vidnede om stor interesse for at samarbejde mere på tværs om de hjemløse, som kommer i nød. Der blev også udtrykt ønske om at få større kendskab til hinanden og til vore respektive indsats og herigennem optimere vores hjælp til de mest udsatte.

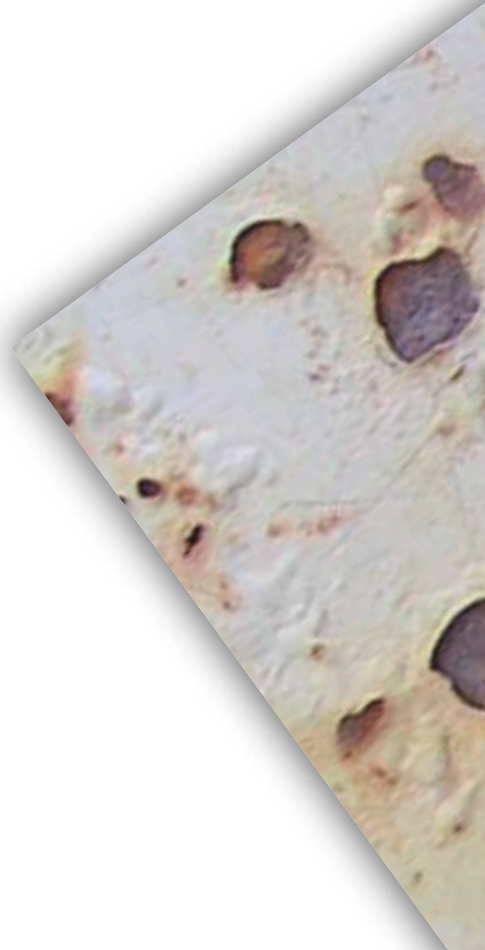
Telefonisk sparring

Fra tid til anden ringer hjemløses familiemedlemmer, andre privatpersoner eller fagpersoner til projekt UDENFOR, fordi de bekymrer sig for en person, der er i risiko for at blive hjemløs eller måske allerede er havnet i hjemløshed. De pågældende kontakter os for at dele deres bekymring med nogen og få sparring på, om deres måde at forholde sig på er gangbar. Opkaldene bekræfter det faktum, at hjemløshed ikke alene berører den hjemløse, men har dønninger ud i samfundet, hvilket kalder på en bred indsats og formidling om hjemløshed og udsathed.

FAKTA

I 2014 fik vi en henvendelse fra en ung mand, der havde besluttet sig for at finde sin far, som han aldrig havde kendt. Han vidste, at faren var hjemløs og han havde ad forskellige kanaler søgt at finde frem til ham, men uden held. Den unge mand var optaget af at finde tilbage til sine rødder. Han ville også gerne forstå, hvad der havde ført til, at faren var blevet hjemløs. Efter samtalen viderebragte vi den unges ønske til vores professionelle netværk, hvilket gav positive tilbagemeldinger og far og søn blev genforenet

De bekymrede borgeres medfølelse og ønske om at hjælpe er stort og oprigtigt og af erfaring ved vi, at den slags omsorg for sine medmennesker kan være med til at forebygge hjemløshed eller lindre de skadevirkninger, som hjemløsheden forvolder. Derfor er det også vigtigt, at det er nogle, som er fagligt klædt på til at lytte og gå i dialog, når en bekymret borger ringer.

INTERNATIONALT ARBEJDE

2014

Internationalt arbejde

projekt UDENFOR deltager også aktivt på det internationale hjemløsefelt, hvor vi har medlemskab i flere organisationer. Blandt andet i den europæiske paraplyorganisation for organisationer, der arbejder med hjemløse, FEANTSA, hvor vi er medlem af to arbejdsgrupper.

FEANTSA "Migration Working Group"

projekt UDENFOR har gennem de sidste tre år været medlem af arbejdsgruppen "Migration Working Group". "Migration Working Group" blev i 2014 udvidet fra fire til seks medlemmer og består således af organisationer fra landene: Irland, Spanien, Italien, Sverige, Grækenland, Rumænien og Danmark. Arbejdsgruppen er udpeget af FEANTSA med henblik på at udvikle en række fælles holdninger på tværs af Europa i forhold til den stigende gruppe af EU-borgere, der lever som hjemløse. De fælles holdninger, samt yderligere oplysninger om arbejdet i arbejdsgruppen, kan læses på FEANTSAs hjemmeside: www.feantsa.org

I løbet af 2014 har "Migration Working Group" mødtes to gange af tre dages varighed i henholdsvis Torino og Athen. I denne forbindelse har arbejdsgruppen både set på de konkrete hjemløsesituationer i de respektive lande samt besøgt hjemløsetilbud for at forstå forskelligheden og kompleksiteten af hjemløshed på tværs af Europas grænser.

FEANTSA "Employment Working Group"

projekt UDENFOR blev i 2014 optaget som en af de i alt seks medlemmer i FEANTSAs "Employment Working Group". Arbejdsgruppen har eksisteret siden 2002 og består i perioden 2014-2016 af repræsentanter fra Italien, England, Rumænien, Polen, Spanien og Danmark. Arbejdsgruppen, som mødes to gange årligt, har i løbet af 2014 haft fokus på ungdomsarbejdsløshed og hjemløshed samt arbejdsmarkedsmuligheder for hjemløse borgere i blandt andet socialøkonomiske virksomheder.

På baggrund af EUs ungegaranti, som skal sikre at unge under 25 år modtager et beskæftigelses- eller uddannelsesstilbud, har arbejdsgruppen i 2014 diskuteret, hvorvidt nationale implementeringsplaner tager højde for hjemløse unge, som ofte har sammensatte og komplekse problemer og befinder sig langt

fra arbejdsmarkedet. Desuden er arbejdsgruppen et forum for videns- og erfaringsudveksling blandt organisationer, der alle arbejder med hjemløshed i Europa. På www.feantsa.org findes der yderligere materiale om arbejdet i arbejdsgruppen.

FEANTSA "youth study session"

Stigende ungdomshjemløshed er en virkelighed som mange europæiske lande mærker til i disse år. Derfor arrangerede FEANTSA og Europarådet i marts 2014 den ugelange study session "Preventing and addressing youth homelessness through human rights" i Budapest. I denne forbindelse deltog projekt UDENFOR som eneste repræsentant fra Danmark, hvilket betyder, at projekt UDENFORs medarbejder dermed er med til at sikre international tilstedeværelse og et dansk bidrag på ungeområdet.

Seminaret samlede 40 unge fra hjemløseorganisationer i hele Europa med det formål at udveksle erfaringer, metoder og ideer og for skabe et tværeuropæisk netværk af organisationer og tilbud, der arbejder med unge hjemløse.

projekt UDENFORs medlemskab i Santé Mentale et Exclusion Sociale (SMES)

projekt UDENFOR er medstifter af SMES Europa og har således hele SMES's levetid været medlem af bestyrelsen.

I 2014 har aktiviteterne i SMES bestået af møder og arrangementer i Europakommissionen og andre europæiske- og lokale nationale organisationer. Temaerne har varieret indenfor felterne: hjemløshed, psykiske lidelser, fattigdom, migration og marginalisering rundt omkring i Europa. Herudover har projekt UDENFOR været en af initiativtagerne i forbindelse med at planlægge og søge midler til projektet "Dignity and Well-being", som i løbet af 2015 afholder fire miniseminarer i forskellige hovedstæder i Europa, hvor omdrejningspunktet er viden om indsatser over for hjemløse med psykiske lidelser.

projekt UDENFOR på studietur til USA i forbindelse med kampagnen "100.000 Homes"

I 2014 deltog projekt UDENFOR i en international studietur inviteret og finansieret af den engelske fond Building and Social Housing Foundation. Turen gik til Los Angeles for at besøge den

amerikanske organisation Community Solutions, som i de sidste fire - fem år har kørt en kampagne til afskaffelse af hjemløshed kaldet "100.000 Homes".

Formålet med rejsen var dels at få kendskab til kampagnens resultater, men i høj grad også at se nærmere på, hvordan det er muligt på tværs af USA at enes om et fælles mål og at få mange stakeholders til at samarbejde for at få hjemløse i bolig.

projekt UDENFORs tur til USA bragte desuden indblik i de aktuelle forhold for gadesovere i Los Angeles – herunder et besøg i kvarteret omkring Skid Row (billedet), hvor man stadig har den største koncentration af gadehjemløse i USA

Efter turen er samarbejdet med den engelske fond Building and Social Housing Foundation fortsat og projekt UDENFOR indgår nu i drøftelser og overvejelser vedrørende en fælles europæisk kampagne med fokus på afskaffelse af hjemløshed, som er planlagt til at skyde i gang i 2015.

projekt UDENFOR holdt oplæg på konference i Paris

I juni var projekt UDENFOR inviteret til konference om brugerinddragelse af Dihal (Délégation interministérielle à l'hébergement et à l'accès au logement) i Paris. Vi deltog med et oplæg om, hvordan dansk lovgivning sikrer brugerindflydelse på § 110

boformerne sammenholdt med oprettelsen af Rådet for Socialt Udsatte og de lokale "Udsatteråd". Oplægget blev holdt i fransk kontekst og alene med deltagelse af franske organisationer suppleret af FEANTSA.

projekt UDENFOR til vælgermøder i forbindelse med Europa Parlamentsvalg

Valget til EU-parlamentet gav anledning til flere oplæg fra projekt UDENFOR og vi bidrog i foråret til tre forskellige debat-arrangementer med specifik viden om særligt sårbare hjemløse migranternes vilkår i Danmark og i EU.

Dels inviterede projekt UDENFOR, i samarbejde med tre andre hjemløseorganisationer, til EU-valgdebat om udenlandske hjemløses situation i Danmark. Dette for at få skabt yderligere opmærksomhed omkring kompleksiteten i forhold til udenlandske hjemløse og finde mere langsigtede og nuancerede løsninger end tilfældet er i dag. Debatten blev indledt med oplæg fra henholdsvis projekt UDENFOR, Kirkens Korshærs rådgivning Kompasset og Frelsens Hær. Derefter blev 5 kandidater til Europaparlamentet stillet spørgsmålet: Hvem hjælper de hjemløse EU-borgere?

Desuden valgte projekt UDENFOR, sammen med Socialpolitisk Forening, at invitere til et andet debatarrangement, hvor fire parlamentskandidater blev bedt om at debattere under overskriften: "Hjemløshed i lyset af den fri bevægelighed". Også dette arrangement blev indledt med et oplæg fra projekt UDENFOR om hjemløsesituationen i Danmark.

Det sidste og tredje valgmøde, som projekt UDENFOR deltog i, var også arrangeret af Socialpolitisk Forening. I denne forbindelse holdt projekt UDENFOR et oplæg for studerende på uddannelsesinstitutionen Metropol om særligt sårbare hjemløse migranternes situation i Danmark.

Invitation til EU-valgdebat om udenlandske hjemløse i Danmark

Program:

16.00 – 16.05: Velkomst w/ moderatør **Knud Vilby**, journalist og forfatter

16.05 – 16.25: Situationen for udenlandske hjemløse i Danmark w/arrangørerne

Bibi Agger, faglig leder og coachef, projekt UDENFOR
Susannah L. Sønderlund, leder af Kompasset, Kirkens Korshær
Dorrit Lewen Olsen, forstander på Høsthuset, Frelst Hær

16.25- 17.15: Kommentarer og visjoner fra 5 EP-valgkandidater

Britta Thomsen (S)
Danni Olsen (DF)
Karen Melchior (KV)
Karina Rohr Sørensen (Folkebevægelsen mod EU)
Christine Siderius (SF)

17.15- 18.00: Skarpe spørgsmål til kandidaterne fra salen og Knud Vilby

Sted: Studenterhuset, Københavngade 52, 1150 Kbh K
Tid: 8. maj kl 16-18

Studenterhusets bar er åben før og efter debatten
 Evt. yderligere oplysninger kan fås hos Michael Wolff på tlf. 2247 0520

EUROPA-PARLAMENTSVALGET 2014

INVITATION TIL VALG- OG DEBATARRANGEMENT OM

HJEMLØSHED

i lyset af den fri bevægelighed i Europa

PROGRAM

Velkomst w/ Socialpolitisk Forening
 Kl. 16.30 – 16.35
 Hjemløsesituationen i Danmark
 V/ Nimna Hoegn, direktør i Projekt Udenfor og Bo Jochimsen, gadeplansmedarbejder i Projekt Udenfor

Kl. 16.35 – 16.50
 Oplæg fra 4 EU-Parlamentskandidater

Kl. 16.50 – 17.30
 Skarpe spørgsmål til kandidaterne fra Simon Ankjærgaard og salen V/ Simon Ankjærgaard, freelance-journalist og tidl. redaktør for Hus Forbi.

Kl. 17.30 – 18.30
 Et glas vin/vand

Kl. 18.30 – 19.30

TID
 7 april
 Kl. 16.30 - 18.30

STED
 Dansk Forfatterforenings møde-lokaler, Strandgade 6, 1401 København K.

TILMELDING
 Post@socialpolitisk-forening.dk
 Tlf. 23 32 03 54
 GRATIS ARRANGEMENT

SOCIAL POLITISK FORENING **EUROPA hævnet**

UNGE UNDER PRES I EU

VALG- OG DEBATARRANGEMENT EP-VALG 2014

22. MAJ
KL. 12.15-15.00

Oplæg ved PROJEKT UDENFOR og MISSIONEN BLANDT HJEMLØSE

PANELDEBAT MELLE:
 Britta Thomsen (S)
 Anne-Mette Wehmliller (SF)
 Christian Juhl (N)
 Nils Juhl Andreasen (V)

Professionshøjskolen Metropol
 Strandgade 28
 2500 København N
 Lokale 0011

Arrangør af: **SOCIAL POLITISK FORENING** **METROPOL** **EUROPA hævnet**

**BEKYMNINGER OG VISIONER
FOR 2015**

2014

Bekymringer og visioner for 2015

Dagligt opsøgende og udgående gadeplansarbejde, dér, hvor de hjemløse lever og opholder sig, nemlig på gaden, vil naturligvis fortsat være en fast del af projekt UDENFORs indsats på hjemløseområdet i 2015. Vi vil således fortsat observere på gaden og både opsøge de hjemløse, der har behov for en akut og skadesreducerende indsats samt de, der har gavn af en længerevarende relation med fokus på tillid, omsorg og brobygning. Via Den Mobile Café og den ihærdige indsats fra vores team af frivillige vil vi desuden fortsat sikre, at de hjemløse får mulighed for en god snak over et varmt måltid aftensmad i ugens hverdage året rundt.

projekt UDENFOR vil også fortsætte med at dedikere tid og kræfter til at gå ind i nye sociale udfordringer med en eksperimentel tilgang. Vi er overbeviste om, at hvis vi skal medvirke til at skabe nye løsninger på de komplekse, sociale samfundsudfordringer, vi står overfor, er det vigtigt løbende at turde eksperimentere i det sociale innovations- og udviklingsarbejde og ikke blot lade sig forføre af nutidens metodiske trend, der mest af alt har fokus rettet mod effekt, evidens, kvantitative mål og randomiserede forsøg. Det eksperimenterende sigte har fra begyndelsen været en del af projekt UDENFORs arbejdsgrundlag og vi har løbende udviklet metoder, tilgange og projekter, som er blevet faste elementer i indsatsen på hjemløseområdet. Det vil vi fortsætte med fremover.

Derfor vil vi, også i 2015, gå i dialog med bevillingsgivere og fondsbestyrelser, når de krav, der for eksempel stilles til implementering og forankringsstrategier, ikke giver mening i det univers, hvori vi udfører vores arbejde og når der ikke er tilstrækkeligt fokus på, at hjemløshed er et komplekst socialt fænomen, hvor der er mange faktorer, som har betydning for borgerens situation. Det bekymrer os således, når fokus i det sociale arbejde bliver for snævert, hvis tilgangen per automatik alene bliver at skulle dokumentere resultater og effekt af indsatser uden sans for individet. Vi ønsker at medvirke til at øge den offentlige bevidsthed omkring de "vilde og komplekse" processer, der kendetegner arbejdet med hjemløse. Vi vil tage aktivt del i den socialpolitiske debat i form af artikler, indlæg og kommentarer i aviser, tv og radio samt på vores hjemmeside. Men også i bredere socialpolitiske debatter, blandt græsrodder, i lokalmiljøer og blandt mennesker rundt omkring, idet den socialpolitiske dagsorden ikke kun sættes i det

formelle system. Vi vil derfor også fortsætte med at tilbyde oplæg og foredrag rundt omkring i landet for derigennem at debattere hjemløshed og udsatte, ligesom vi fortsat vil vægte organisationens uddannelsesaktiviteter højt og skræddersy undervisning præcist til uddannelsesinstitutionerne og målgruppernes behov. I uge seks 2015, når den næste nationale hjemløsetælling står for døren, vil projekt UDENFOR endnu engang bidrage. Denne gang i samarbejde med landets største kommune, Københavns Kommune, som vi vil invitere til en fælles nattetælling. Således får vi skabt et fælles momentum for at hjælpe de mennesker, som sover på gaden af den ene eller anden årsag.

I 2009 opgjorde SFI antallet af hjemløse til 4998 og i 2013 til 5820. Der ses således en stigning i antallet af hjemløse på 16 procent på 4 år. Dette på trods af at hjemløsestrategien havde som et af sine væsentligste formål at nedbringe antallet af hjemløse. Selvom både projekt UDENFOR og andre organisationer er aktive på hjemløseområdet, har der endvidere, i projekt UDENFORs primære målgruppe, gadesoverne, været en stigning fra 426 i 2011 til 595 i 2013. Det finder vi naturligvis meget foruroligende og vi er med vores aktuelle viden fra gaden meget bekymrede for, om det er en tendens, der fortsætter ind i 2015.

En af de væsentligste og mest bekymrende tendenser er, at antallet af unge hjemløse er steget markant, hvorfor projekt UDENFOR i efteråret 2014 startede Ungeprojektet som skal løbe de næste to og et halvt år. I det kommende år vil vi derfor fokusere på at skabe kontakt og relationer til udsatte unge, som lever i hjemløshed i København og som ofte har et meget svagt netværk og som er udfordret af sammensatte og komplekse problemer. Næste år vil vi også fortsætte vores projekt Locker room, hvor målgruppen er hjemløse, der sover udendørs og som derfor er særligt sårbare og har brug for et sikkert opbevaringssted og en socialfaglig indsats. I projektet vil vi til enhver tid søge at nå de hjemløse, der er mest udsatte og i risikogruppen for yderligere udstødelse.

Efter i flere år at have stået frem som en af de eneste organisationer, der, blandt andet, arbejder med særligt sårbare hjemløse migranter, som lever på gaderne i København, er det positivt at erfare, at man for første gang fra politisk side i København har meldt ud, at der må anvendes offentlige midler i arbejdet

med hjemløse migranter. projekt UDENFOR har, efter ansøgning herom, fået tildelt nogle af disse midler og projekt UDENFOR vil derfor i det kommende år starte nye relationer og aktiviteter, der retter sig mod de særligt sårbare hjemløse migranter.

2015 bliver året, hvor vores IT-projekt, grundet manglende økonomi, skal afvikles. Men det bekymrer os, at mange hjemløse og socialt udsatte fortsat ikke er digitalt inkluderet. Der er brug for, at ansvarlige myndigheder medvirker til at udsatte borgere ikke kommer i klemme eller falder helt ud af systemet, hvis de ikke, som forventet, har betjent sig selv digitalt eller søgt om fritagelse fra Digital Post i tide. Ligeledes er der brug for, at der fremover rettes fokus mod, at hjemløse er en målgruppe, der skal nås på anden vis end eksempelvis gennem gruppekurser på biblioteket, reklamekampagner i TV med videre. Den hjemløse borger har behov for relationer, hvor tid, omsorg og tillid er fundamentet for kontakt og udvikling. Og de skal nås der, hvor de opholder sig – på gaden – gennem dialog fremfor via blanketter og computerskærme.

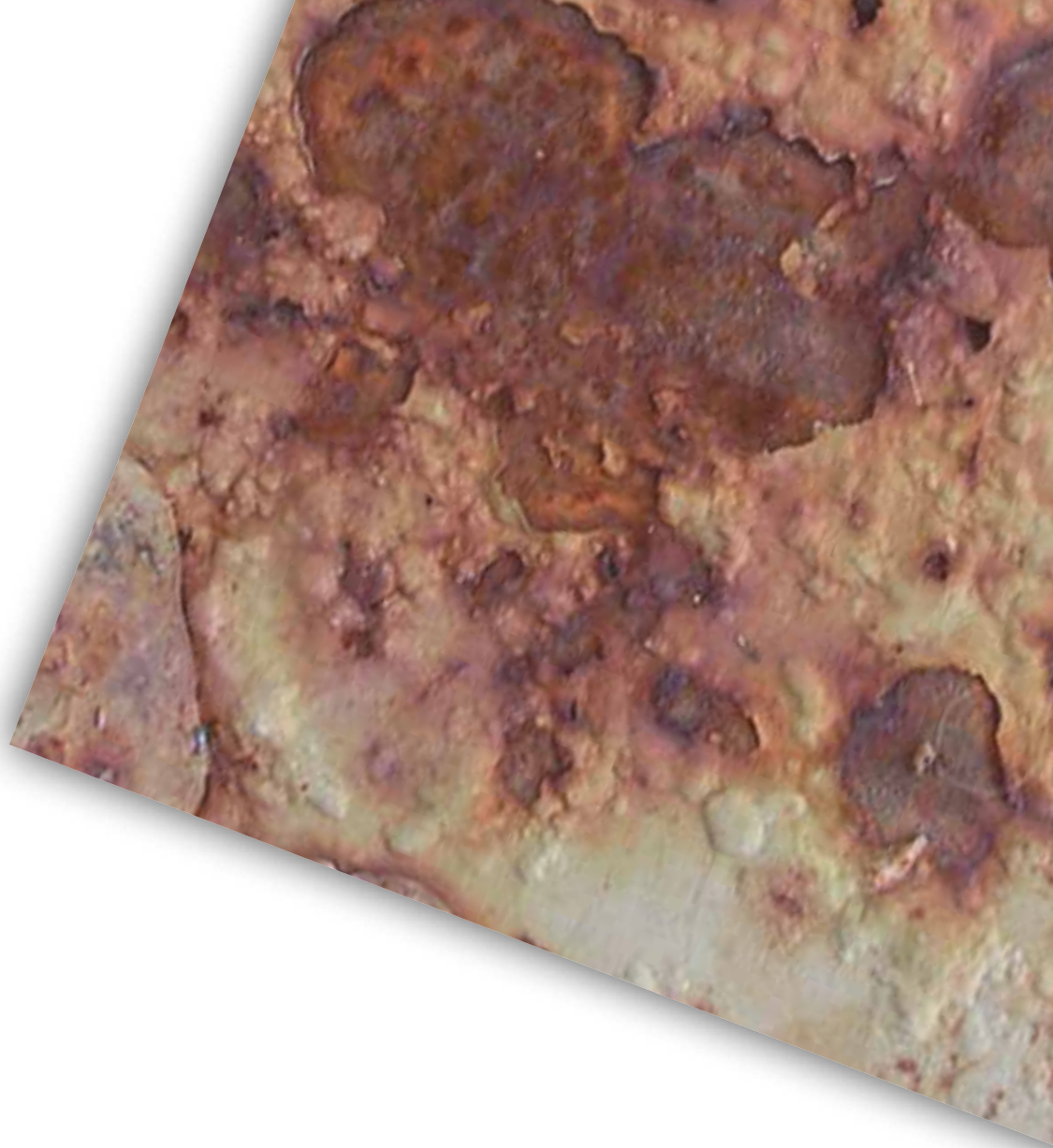
Det er en kendsgerning, at en betydelig del af de hjemløse har mange sociale og helbredsmæssige problemstillinger og at hjemløse har en markant kortere levealder end andre mennesker. Hospitalsvæsenet skal også rumme socialt udsatte og sørge for, at folk ikke udskrives, før de er færdigbehandlet eller udskrives til hjemløshed. Det er vigtigt, at de personer, der skal behandle dem og give omsorg og muligheder har viden om socialt udsattes levevilkår og deres særlige behov. Derfor vil vi også fremover være optaget af at samarbejde med hospitalerne, indgå i dialog om social ulighed i sundhed og medvirke til at udvikle og give kendskab til initiativer, der kan sikre bedre og mere lige sundhedsløsninger for socialt udsatte eller hjemløse. I projekt UDENFOR ser vi for eksempel gerne, at der fremover kommer flere socialsygeplejersker ind i sundhedssystemet.

2015 bliver året, hvor danskerne igen skal til stemmeurnerne. På denne baggrund skal der, måske, dannes ny regering og ske udskiftninger på ministerposterne. I projekt UDENFOR har vi naturligvis store forventninger til, at den kommende regering, og ikke mindst minister på det sociale område, vil sætte sig for at gennemføre en række ambitiøse, men realistiske, mål på hjemløseområdet. Her tænker vi, blandt andet, særligt på en helhedsori-

enteret indsats, der får reduceret antallet af gadesovere og unge hjemløse.

Det internationale arbejde i projekt UDENFOR vil også i det kommende år blive vægтет højt. Det ligger i forlængelse af organisationens indsats for vidensindsamling, formidling og dokumentation at være toneangivende i internationalt arbejde og netværk. I det kommende år vil vi derfor fortsat indgå i to internationale arbejdsgrupper under FEANTSA, *"Employment Working Group"* samt *"Migration Working Group"*. Desuden vil projekt UDENFOR fortsætte dialogen med fonden BSHF og en række af deltagerne fra studieturen til USA om muligheden for at skabe en europæisk kampagne om hjemløshed, hvilket der er stor enighed om behovet for.

projekt UDENFOR vil også i 2015 deltage i det europæiske ungenetværk og et seminar arrangeret af Europarådet og FEANTSA, hvor 15 forskellige lande skal samles for at udveksle metoder og erfaringer i forhold til at arbejde med ungdomshjemløshed. Desuden vil vi, som aktivt medlem af SMES, i det kommende år deltage i planlægningen af vidensformidlingsprojektet *"Dignity and Wellbeing"*, ligesom vi vil fortsætte arbejdet med at tage imod udenlandske studerende, forskere og andre udenlandske aktører indenfor området hjemløshed og udstødelse.

**PRÆSENTATION AF
BESTYRELSE OG
MEDARBEJDERE**

2014

projekt UDENFOR har efterhånden vokset sig stor. I 1996 talte organisationen én enkelt mand, stifter og arbejdende bestyrelsesformand, Preben Brandt, i 2014 var vi 15.

Præsentation af bestyrelse og ansatte

projekt UDENFOR har en række basisaktiviteter og en række større og mindre projekter. Således har vi medarbejdere ansat i såvel faste som tidsbegrænsede stillinger. Nedenstående ansatte og praktikanter har alle været tilknyttet projekt UDENFOR i 2014.

Ansatte

Ninna Hoegh, direktør. Cand.ling.merc. i fransk.

Bibi Agger, souschef og faglig leder. Cand.mag. i psykologi og socialvidenskab samt fleksibel diplom i ledelse og organisationsudvikling.

Tina Frederiksen, sekretær.

Jane Laustsen, uddannelsesansvarlig. Socionom og coach.

Anne Sofie Ellesøe, kommunikationsmedarbejder. Cand.comm.

Sven Johannesen, kommunikationsmedarbejder (barselsvikar). Cand.comm.

Knut Hansen, kok og frivilligkoordinator. Cand.comm.

Trine Dahl Jensen, timelønsansat i køkkenet og senere fastansat kok. Studerende i Sundhed og Ernæring.

Sofie Kongsgaard, timelønsansat i køkkenet. Studerende i Sundhed og Ernæring.

Ane Hess-Nielsen, timelønnet køkkenmedhjælper og forefaldende kontorarbejde.

Per Glad Fuglsbjerg, gadeplansmedarbejder. Pædagog.

Bo-Lennart Heide-Jochimsen, gadeplansmedarbejder. Pædagog.

Tabita Nyberg-Petersen, gadeplansmedarbejder. Pædagog.

Ida Devald, gadeplansmedarbejder. Socialrådgiver.

Anne Kirkegaard, akademisk medarbejder (job med løntilskud) og senere gadeplansmedarbejder. Cand.comm.

Tine Vesterbøg, akademisk medarbejder (virksomhedspraktik) og senere gadeplansmedarbejder. Cand.comm.

Abdul Rezaq Janjua, handyman.

Louis Roberto Pavón Garcia, speciallæge i psykiatri og i international praktik.

Antoine Mercier, økonomistuderende og i international praktik.

Ditte Marie Juhler, socialrådgiverstuderende i praktik.

Helene Markvardt Andersen, pædagogstuderende i praktik.

Christian Holm Ridder, pædagogstuderende i praktik.

Laura Helene Højriing, erhvervs-ph.d.-stipendiat i samarbejde mellem SBI, Kuben Management A/S og Fonden projekt UDENFOR.

Bestyrelse

Arbejdende bestyrelsesformand:

Preben Brandt, dr.med., psykiater og stifter af projekt UDENFOR.

Medlemmer:

Jens Elbirk, tidligere administrerende direktør i PsykiatriFonden og Aids-Fondet.

Henrik Sælan, eksternt klinisk lektor ved Københavns Universitet og konsulent for Sundhedsstyrelsen.

Bente Groth, seniorrådgiver ved CBS og forhenværende projektleder og direktør.

Dag Lehmann Andersen, Specialindsatsen, Skanderborg Kommune.

Steen Moestrup, medlem af landsledelsen i LAP - Landsforeningen af nuværende og tidligere psykiatribrugere.

Lars Benjaminsen, forsker ved SFI - Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.

Line Barfod, advokat hos Foldschack og Forchhammer og tidligere medlem af Folketinget.

Medarbejderobservatør:

Bo-Lennart Heide-Jochimsen, gadeplansmedarbejder, pædagog.

